

ISSN: 2630-0761

วารสารครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

EDUCATION JOURNAL
Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

วารสารราย 4 เดือน ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2562

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ที่ 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
โทร. 0-5621-9100 ต่อ 2102
<http://edu.nsrj.ac.th/2018/>

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วัตถุประสงค์

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ บทความวิชาการ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงผลงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ ทางด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ความก้าวหน้าในงานวิจัย และเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษา ต่อสาธารณชน

เจ้าของวารสาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา
รองศาสตราจารย์ ดร.จินณวัตร ปะโคทั้ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒนา หอมบุปผา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์วรางคณา ก้อมน้อย

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์
ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธิ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์
รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร
รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาทิพย์ งามนิล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ ดวงสุวรรณ

มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประสานงานและเลขานุการ

นางสาวสุพรรณษา ศรีโพธิ์ทอง
นางสาวนภัทร บุตรพริ้ง
นางสาวจรินทร์ สุขขานน

ฝ่ายจัดการและธุรการ

นายวีรภัทร ทมวกเอี่ยม

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน) คือ	ฉบับแรกของปี	มกราคม – เมษายน
	ฉบับที่สองของปี	พฤษภาคม – สิงหาคม
	ฉบับที่สามของปี	กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ที่ 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
โทร. 0-5621-9100 ต่อ 2102
<http://edu.nsr.ac.th/2018/>

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัดริมปิงการพิมพ์
11/13 – 15 หมู่ 11 ถนนนครสวรรค์ – พิษณุโลก ตำบลวัดไทรย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

บทความที่นำมาตีพิมพ์ในแต่ละฉบับ กองบรรณาธิการจะตรวจสอบเป็นขั้นแรก แล้วจัดให้มีกรรมการภายนอกร่วม
กลั่นกรอง (Peer Review) และประเมินบทความตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนดในลักษณะเป็น Double - Blind
Peer Review คือปกปิดรายชื่อผู้เขียนบทความและผู้เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก อีระภูธร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ คุณแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงษ์เทพ จิระโร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญจง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ว่าที่ร้อยตรีหญิง ดร.ขวัญใจ จริยาทัศน์กร	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ลีลา	มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ ดร.ชนม์ชกรณ วรอินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์วุฒิชัย ประภาภิตติรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเวศน์ คำรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ ภัคดีจิตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำค้าง สุขเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธเมฆ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอริน ชุ่มเมืองเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.ไกรวิชญ์ ดีเอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะฟู	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สารจากบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทรรศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ ทางด้านการศึกษา อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และยังเป็นสื่อกลาง สำหรับ อาจารย์ นักวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษา ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่อสาธารณชน

บทความในวารสารฉบับนี้ มีเนื้อหาที่หลากหลายและน่าสนใจ อันเป็นประโยชน์ต่อ อาจารย์ นักวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา และผู้ที่สนใจผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา ทั้งนี้วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อรับการประเมินคุณภาพวารสารตามเกณฑ์ Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) ในนามกองบรรณาธิการวารสาร ขอขอบคุณผู้สนับสนุนทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ส่งบทความ เข้ามาให้กองบรรณาธิการพิจารณา ซึ่งทุกบทความผ่านการกลั่นกรองอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิตามสาขาวิชา ทำให้ได้บทความที่มีคุณภาพอันนำไปสู่การต่อยอดอ้างอิง และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ต่อไป

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้งหนึ่งที่ได้ให้ความสนใจติดตามวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มาอย่างต่อเนื่อง หากท่านประสงค์จะส่งบทความเพื่อเผยแพร่หรือมีข้อเสนอแนะประการใดเกี่ยวกับวารสารนี้ สามารถติดต่อกองบรรณาธิการได้ทางอีเมล: edujournal@nsru.ac.th สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่ไว้วางใจ ให้วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ของท่านสู่สาธารณชน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ทัศนะ แนวคิด และรูปแบบการนำเสนอบทความในวารสารนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่ละคน การนำบทความหรือส่วนหนึ่งของบทความไปตีพิมพ์เผยแพร่ให้อ้างอิงแสดงที่มาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนบทความ และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์ และจะแจ้งให้เจ้าของบทความทราบหลังจากผู้ประเมินอิสระตรวจอ่านบทความแล้ว

สารบัญ

	หน้า
วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ก
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ	ง
สารจากบรรณาธิการ	จ
สารบัญ	ฉ
การสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียน นวมินทรราชูทิศ มัชฌิม	1
ลัดดา แก้วเทศ, ไกรวิชญ์ ดีเอม	
การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา	8
ณัฐวิวัฒน์ อนันตะสุข, เยาวเรศ ภักดีจิตร, เทพรัตน์ มาดี	
การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	20
ชลิตา แก่นจันทร์, ปพนสรรค์ โพธิ์พิทักษ์, ฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ	
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	31
วรรณวิภา มรรยาวุฒิ, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยสุวรรณ	
การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2	42
ฉัตรประภา อินทโชติ, สุพัฒนา หอมบุปผา, ฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ	
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อสมการโดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับ การเสริมแรงบวก โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย	51
ณิกมล พองมูล, สายฝน วิบูลรังสรรค์	
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรงด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	59
อัญชลี คำแพง, สายฝน วิบูลรังสรรค์	

การสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม*

ลัดดา แก้วเทศ¹

ไกรวิชญ์ ดีเฒ²

บทคัดย่อ

การทดลองสื่อโดยใช้เว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ การศึกษาพันธุ์พืชพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจ สื่อโดยสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ การศึกษาพันธุ์พืชพฤกษศาสตร์ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินสื่อเว็บไซต์คุณภาพอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.26 และผลการตรวจสอบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 4.32

คำสำคัญ: เว็บไซต์, แหล่งเรียนรู้

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Creating a website to learn about plant growth From the botanical garden in Navamindarajudis Mathchim School

Ladda Kaewthet¹

Kraiwit Deaim²

Abstract

Media experiment using a learning resource website a study of Botanical Plant Species in Nawamintharachuthit Middle School of Mathayomsuksa 1 students. The purpose is to study media satisfaction by creating a website for learning resources Botanical Plant Study Nawamintharachuthit Middle School of Mathayomsuksa 1 students, amount 35 students, semester 2, academic year 2018, Nawamintharachuthit School, which was obtained by selecting the specific sample group tools used include media, websites, learning resources and satisfaction questionnaire, the examination results of the experts who assessed the website quality were good, the average value was 4.26 and the result of the examination of the students' satisfaction towards Media website, learning source is at a very satisfactory level, with an average value of 4.32.

Keywords: Website, Learning Source

¹ Student in Bachelor Degree of Education Program Computer Studies in The Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Lecturer Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

บทนำ

เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืชและภูมิปัญญาของไทย และเพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช ทรงจัดตั้ง “งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ซึ่งงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการ เรียนรู้ บูรณาการให้เหมาะสมกับตนเอง และสังคม ตลอดจนบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อย่างยั่งยืน สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าเป็นที่น่าภูมิใจของชุมชน และเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งจัดแหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อม ที่อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้บูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีการผสมผสานสาระต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน (Ministry of Education, 2002) โครงการนี้ ดำเนินการสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ต้องการให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย มีการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามใน สังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (Ministry of Education, 2012)

สำหรับโรงเรียนที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม นครสวรรค์ เปิดสอน ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นชุมชนในตัวเมืองนครสวรรค์ ไม่ค่อยมีพรรณไม้ต่าง ๆ มากมาย เนื่องด้วยการขยายตัวของชุมชนเมืองได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้สภาพแวดล้อมและพรรณไม้ต่าง ๆ เริ่มสูญหายไปมากที่สุด (Khaemmani, 2007)

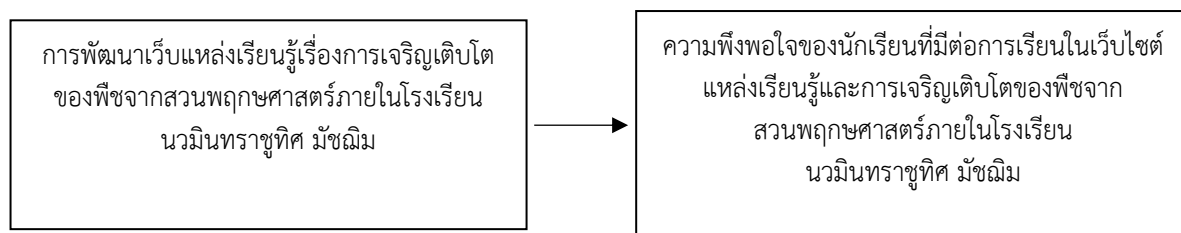
สวนพฤกษศาสตร์คือแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ ที่มีชีวิตจัดปลูกตามความเหมาะสมกับสภาพถิ่นอาศัยเดิมมี หอสมุด สถานที่ทำการเก็บรวบรวม ตัวอย่างพรรณไม้รักษาสภาพอาจเป็นตัวอย่างแห้ง ตัวอย่างดอง หรือเก็บรักษาโดย วิธีอื่น ๆ พันธุ์พืชที่ทำการเก็บรวบรวมไว้นั้น จะเป็นแหล่งข้อมูลและการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ นอกจากนี้ ยังใช้เป็น แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤกษศาสตร์ในพื้นที่โรงเรียนโดยมีองค์ประกอบดังกล่าว เป็น สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าว อีกทั้งใช้ในการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชา ต่าง ๆ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, (2551). คู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, กรุงเทพฯ.

จากข้อมูลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจประโยชน์และคุณค่าของสวนพฤกษศาสตร์ภายใน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ และจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้และ การเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2/2561 จำนวน 35 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2/2561 จำนวน 35 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความชำนาญเพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. สวนพฤษภาคมศตรในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม
2. เว็บไซต์ที่ให้บริการสร้างเว็บไซต์ ช่วยให้สามารถสร้างเว็บไซต์ที่กำหนดเองได้อย่างง่ายดาย และสามารถเลือกรูปแบบ แก้ไข ได้ด้วยตัวเอง
3. แบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนรู้เรื่องพันธู์พีช และการเจริญเติบโต โดยใช้สวนพฤษภาคมศตร โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดทำและเก็บข้อมูลวิจัยและนำมาสร้างเว็บไซต์ เพื่อเผยแพร่และอนุรักษ์ให้ผู้อื่นได้เรียนรู้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น
 - 1.1 เว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤษภาคมศตรภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 - 1.2 ข้อมูลหรือความรู้โดยภาพที่อ่านและเข้าใจง่าย
2. ตัวแปรตาม
 - 2.1 คุณภาพของการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาพันธู์พีชจากแหล่งเรียนรู้สวนพฤษภาคมศตร โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม
 - 2.2 ผลแบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนรู้เรื่องพันธู์พีช และการเจริญเติบโต โดยใช้สวนพฤษภาคมศตรโรงเรียนนวมินทราชูทิศเป็นแหล่งเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการศึกษาการเจริญเติบโตของพันธู์พีชถึงคุณค่าประโยชน์ของพันธู์พีชแต่ละชนิดว่ามีคุณประโยชน์ที่หลากหลาย ไม่ได้มีเพียงประดับ หรือให้ความสวยงามเพียงอย่างเดียว
2. เป็นแหล่งข้อมูลพันธู์พีชสวนพฤษภาคมศตรภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืช จากสวน พฤษภาคมศตรภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม มีคุณภาพอยู่ใน ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.26 แปลความหมายได้ว่า มีคุณภาพดีมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืช จากสวนพฤษภาคมศตรภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านโครงสร้างเว็บไซต์			
1.1 องค์ประกอบของเว็บไซต์มีความเหมาะสม	4.33	0.57	มาก

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืช จากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียน นวมินทราชูทิศ มัชฌิม (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1.2 ตัวอักษรเหมาะสม อ่านง่าย	4.00	1.00	มาก
1.3 ความเหมาะสมของรูปแบบการสร้างเว็บไซต์	4.66	0.57	มากที่สุด
1.4 ความเหมาะสมในการออกแบบเว็บไซต์โดยภาพรวม	4.66	0.57	มากที่สุด
1.5 ข้อความในเว็บไซต์มีความหมายชัดเจน	4.33	0.57	มาก
รวม	4.40	0.18	มาก
2. ด้านเนื้อหา			
2.1 เนื้อหาชัดเจน ถูกต้อง	3.66	0.57	มาก
2.2 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.33	0.57	มาก
2.3 เนื้อหาสอดคล้องกับระดับผู้เรียน	4.33	0.57	มาก
2.4 เว็บไซต์นี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์	4.33	0.57	มาก
รวม	4.16	0.00	มาก
3. ด้านการใช้งาน			
3.1 สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและพร้อมใช้งาน	4.00	1.00	มาก
3.2 ความสะดวก รวดเร็ว ในการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเว็บไซต์	4.33	0.57	มาก
3.3 เว็บไซต์เหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.33	0.57	มาก
รวม	4.22	0.24	มาก
รวมทุกด้าน	4.26	0.12	มาก

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม มีคุณภาพค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.32 แปลความหมายได้ว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการ เจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ความสะดวกในการใช้งาน	4.31	0.71	พึงพอใจมาก
2. ความชัดเจนในการแจ้งวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์	4.48	0.61	พึงพอใจมาก
3. การใช้คำอธิบาย คำแนะนำ อ่านแล้วเข้าใจง่าย	4.34	0.80	พึงพอใจมาก
4. การออกแบบหน้าจามีความสวยงามน่าสนใจ	4.34	0.53	พึงพอใจมาก
5. ความเหมาะสมในการจัดหมวดหมู่ของเมนู	4.25	0.74	พึงพอใจมาก
6. ความสะดวก ง่ายต่อการเข้าไปใช้เว็บไซต์	4.34	0.68	พึงพอใจมาก
7. เว็บไซต์มีความไม่น่าเบื่อ น่าสนใจ	4.17	0.78	พึงพอใจมาก
8. รูปแบบตัวอักษร ขนาด และสีตัวอักษรมี ความชัดเจนอ่านง่าย	4.34	0.72	พึงพอใจมาก

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ เรื่องการ เจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
9. ความง่ายในการเข้าไปใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของเว็บไซต์	4.34	0.63	พึงพอใจมาก
10. ความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้เว็บไซต์	4.28	0.62	พึงพอใจมาก
รวมทุกด้าน	4.32	0.08	พึงพอใจมาก

จากผลการทดลองโดยใช้สื่อพัฒนาเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจสื่อเว็บไซต์เพื่อพัฒนาทักษะการใช้เว็บไซต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาข้อสรุปการศึกษา และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม มีประสิทธิภาพ ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินสื่อ เว็บไซต์ เพื่อพัฒนาเว็บแหล่งเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในระดับมากสามารถนำไปใช้ได้

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม ได้ผลปรากฏดังนี้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ เรื่อง การสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมของค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจเป็นไปตามวัตถุประสงค์

อภิปรายผล

จากการวิจัย พบว่าการสร้างเว็บแหล่งเรียนรู้ เรื่องการสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืชจากสวนพฤกษศาสตร์ ภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในมาก ได้แก่ ด้านโครงสร้าง เว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยรวม 4.40 ประกอบด้วย องค์ประกอบของเว็บไซต์มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.33 ตัวอักษรขนาดเหมาะสม อ่านง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.00 ความเหมาะสมของรูปแบบการสร้างเว็บไซต์ มี ค่าเฉลี่ย 4.66 ความเหมาะสมในการออกแบบเว็บไซต์โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.66 และข้อความในเว็บที่มีความหมายชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.16 ประกอบด้วย เนื้อหาชัดเจน ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 3.66 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 4.33 เนื้อหา สอดคล้องกับระดับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.33 และเว็บไซต์นี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.33 ด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยรวม 4.22 ประกอบด้วย สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและพร้อมใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ความสะดวก รวดเร็ว ในการเชื่อมโยงข้อมูลภายในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ย 4.33 และเว็บไซต์ เหมาะสมกับระดับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.33 รวมค่าเฉลี่ย 4.26 มีคุณภาพระดับดีมาก สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะผู้เรียนได้

2. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการใช้สื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่อง การเจริญเติบโตของพืช ความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อสื่อเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เรื่องการเจริญเติบโตของพืช มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ได้แก่ ความสะดวกในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.31 ความชัดเจน ในการแจ้งวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ย 4.48 การใช้คำอธิบาย คำแนะนำ อ่านแล้วเข้าใจง่าย มี ค่าเฉลี่ย 4.34 การออกแบบหน้าจอสวยงามน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.34 ความเหมาะสมในการจัดหมวดหมู่ของเมนูมีค่าเฉลี่ย 4.25 ความสะดวก ง่ายต่อการเข้าไปใช้เว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ย 4.34 เว็บไซต์มีความไม่น่าเบื่อ น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.17 รูปแบบตัวอักษร ขนาด และสีตัวอักษร มีความชัดเจนอ่านง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.34 ความง่ายในการเข้าไปใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ย 4.34 และความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้เว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ย 4.28 รวมค่าเฉลี่ย 4.32 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก จะเห็นได้ว่าเนื้อหาที่นำมาพัฒนาเว็บไซต์มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ อิตาวรรณ นาคเสน (2556) การประเมินโครงการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนหนองหัวคูปวงประชานุเคราะห์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำเว็บไซต์ไปใช้กับผู้เรียนนั้นจะต้องบอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แนวทางในการสร้างเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการประถมศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย, และ ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. (2543). **มองสื่อใหม่สังคมใหม่**. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2550). **แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2551). **คู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2543). **สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2551). **แนวทางการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ดวงพร เกียรติคำ. (2549). **คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง**. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พิมพ์ ภูยะดาว. (2547). **การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิศิษฐ์ วรอุไร. (2547). **เศรษฐกิจพอเพียงกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน**.

ประชา พุกขประเสริฐ. (2550). **สร้างเว็บและเพิ่มลูกเล่นด้วย HTML & XHTML**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.

ประภาพร ช่างไม้. (2548). **สร้างเว็บสวยด้วย ดรีมวีฟเวอร์ เอ็มเอ็กซ์ 2004**. นนทบุรี: ไอดีซี.

_____. (2550). **สร้างเว็บสวยด้วยดรีมวีฟเวอร์ 8**. นนทบุรี: ไอดีซี.

สารพี วิณิจิ. (2549). **การพัฒนาเว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา*

ณัฐวัฒน์ อนันตะสุข¹

เยาวเรศ ภัคดีจิตร²

เทพรัตน์ มาติ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา 2) พัฒนาวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ องค์กรชุมชนในเขตอำเภอแม่เป็น จังหวัด นครสวรรค์ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครู นักเรียน โรงเรียนอนุบาลแม่เป็น (บ้านตลุกตาสาม) จังหวัดนครสวรรค์ และนักศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกขอบข่าย เนื้อหา 2) แบบบันทึกโครงสร้างหลักสูตร 3) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ 5) แบบวิเคราะห์เนื้อหา ที่จะจัดทำวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา และ 6) แบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 จากป่าสู่อำเภอ หน่วยที่ 2 อีสานพลัดถิ่น หน่วยที่ 3 ลักษณะภูมิประเทศ หน่วยที่ 4 โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ หน่วยที่ 5 อาชีพ ประชากร หน่วยที่ 6 หลวงพ่อนอ (วัดปางสัก) และหน่วยที่ 7 สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เป็น ผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีผลการประเมินคุณภาพในระดับความเหมาะสมโดย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) 2) วีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ประกอบด้วย ประกอบด้วย (1) จากป่าสู่อำเภอ (2) อีสานพลัดถิ่น (3) ลักษณะภูมิประเทศ (4) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ (5) อาชีพ ประชากร (6) หลวงพ่อนอ (วัดปางสัก) และ 7) สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เป็น ซึ่งพัฒนาวีดิทัศน์ออนไลน์ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (แม่เป็นศึกษา (Mae Poen Education)) ผลการประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีระดับ คุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

คำสำคัญ: นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น, วีดิทัศน์ออนไลน์, แม่เป็นศึกษา

* บทความวิจัย

¹ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ นักศึกษาศาสาวิชาสังคมศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Developing innovative local curricula and online video titled Mae Poen Suksa

Nattawat Anantasuk¹

Yaowares Pakdeejit²

Thepparat Madee³

Abstract

The objective of this study was to 1) develop innovative local curricula titled Mae Poen education and 2) develop online video titled Mae Poen education. The population used in this time consisted of 2 groups, the first group was community organizations in Mae Poen district Nakhon Sawan province and the second group were teachers, students, Mae Poen Kindergarten school (Baan Taluk Ta Sam), Nakhon Sawan province and students of social studies Nakhon Sawan Rajabhat university. The tools used in this research consisted of: (1) content scope record form (2) form for recording the course structure (3) structure of the learning unit (4) learning management plan (5) a content analysis form to produce an online video titled "Mae Poen Studies" and (6) an online video quality assessment form titled "Mae Poen Studies". The statistics used were average and standard deviation.

The research found that: 1) Innovative local curricula on Mae Poen Studies, 7 learning units, 1) from the forest to the district 2) Isan Diaspora 3) geography 4) Khlong Pho reservoir project 5) occupation population 6) Luang Por No (Wat Pang Sak) and 7) conditions and social problems of Mae Poen district, quality assessment results Innovative local curricula titled Mae Poen education had quality assessment results at the overall suitability level at a high level ($\bar{x} = 4.17$). 2) An online video titled Mae Poen Suksa consists of (1) from the forest to the district (2) Isan diaspora (3) geography (4) Khlong Pho reservoir project (5) occupational population (6) Luang Por No (Wat Pang Sak) and (7) conditions and social problems of Mae Poen district, which develops online video through the international network and disseminated on YouTube (Mae Poen Education), the results of the online video quality assessment entitled "Mae Poen Education" were of an overall quality level at a high level ($\bar{x} = 4.31$).

Keywords: Innovation of local courses, Online videos, Mae Poen Suksa

¹ Social Studies Teacher Religion and Culture, Navamindarajudis Matchim School

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ Students of the Department of Social Studies, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

บทนำ

การศึกษานับเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ เมื่อสังคมและประเทศชาติมีเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นไปแบบนั้นจะได้เป็นกำลังที่สำคัญ ที่จะพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองไปในทิศทางที่ต้องการ (สุรพล สุพวงค์, 2539, หน้า 25) โดยมีจุดประสงค์ของการจัดการการศึกษา มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาคนทั้งสี่ด้านอย่างสมดุลกัน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม เพื่อจะได้เป็นคนบริบูรณ์ ดังนั้นนักเรียนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวของโรงเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาทั้งสี่ด้านที่กล่าวมา

ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อมารองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมชุมชน ทั้งด้านความคิด วัฒนธรรมเจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ ดังนั้นทุกประเทศจึงต้องเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้มีความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาเพราะเชื่อว่า การศึกษาคือ การสร้างคน การปฏิรูปการศึกษาจึงมุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สามารถประกอบอาชีพได้โดยมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น และมีจิตใจที่ตื่นตัวพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อตนเองและสังคม การปฏิรูปการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ร่วมกันผลักดันและขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายซึ่งปัจจัยหลักที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายคือ ครูผู้สอนที่จะต้องเปลี่ยนแปลงจากบทบาทเดิมเป็นบทบาทใหม่ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถวางแผนและจัดหลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ปฏิรูปสื่อเทคโนโลยีให้ทันสมัย พัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนปฏิรูปการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม (หริสา ยงวรรณกร, 2556)

กระบวนการจัดการเรียนรู้และการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) แก่ผู้เรียนในกระบวนการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาจนถึงอุดมศึกษาจะให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดย พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา (2548, หน้า 80) เห็นว่าน่าจะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนารูปแบบความคิดที่เอื้อต่อการพัฒนาที่มุ่งงาน สามารถแสวงหาวิสัยทัศน์ร่วมในการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ มีกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะที่มีการทำงานเป็นทีม จนผู้เรียนสามารถจัดการความคิดเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) ซึ่ง วิจิตร ศรีสอ้าน (2550) มีแนวความคิดว่า ในยุคสังคมฐานความรู้ตามกระบวนการทัศน์ใหม่ ความรู้และผู้ใช้ความรู้ (knowledge and knowledge workers) คือ ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจที่อาศัยการผลิต การแพร่กระจาย (dissemination) และการใช้ความรู้จะเป็นตัวขับเคลื่อนหลักให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานความรู้จะต้องอาศัยนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสภาพแวดล้อมทางสังคมธุรกิจ องค์ประกอบทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้ส่วนใหญ่จะมีผลมาจากกระบวนการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนา และการจัดการความรู้ครบวงจรที่เกิดขึ้นในหน่วยงานทางการศึกษา โดยเฉพาะชั้นอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็ปัจจัยเสริมสร้างและเอื้ออำนวยให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมฐานความรู้ ดังนั้น การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานความรู้ท้องถิ่นกลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง เป็นการจัดการความรู้ (Knowledge Management) อีกรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถนำประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้ได้มีโอกาสในการพัฒนาด้านการค้นคว้าข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยลักษณะที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน นับว่าเป็นการเรียนการสอนที่สามารถนำโปรแกรมช่วยสอนจากทรัพยากรเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมากมายทุกด้าน (Khan, 1997)

หลักสูตรแม่เป็นศึกษาที่หลักสูตรที่ได้คิดค้น ประยุกต์มาจากสภาพบริบท วิถีชีวิต สภาพแวดล้อม ชุมชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียนในท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงทางสังคม วัฒนธรรมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น จะเห็นได้ว่า โรงเรียนในเขตอำเภอแม่วงก์ มีความใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่นมากที่สุด โรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อการเรียนรู้ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่พัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในทุกด้านของเด็ก จึงมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชน มีความจำเป็นที่จะต้องให้ทั้งชุมชนและโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ

ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นควรเป็นความคิดริเริ่มจากความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเปิดโอกาสและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบที่หลากหลายตามความสามารถของแต่ละฝ่าย เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เข้าร่วมในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนควรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคคล และคณะบุคคลในท้องถิ่น เช่น หน่วยงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา สื่อมวลชน สถาบันผลิตครู ครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เรียน เป็นต้น ที่มีหน้าที่ให้มีความสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริมและร่วมมือจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พัฒนารูปลักษณ์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งการมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ เป็นการค้นหาปัญหา สาเหตุและการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์วิธีการ แนวทางการดำเนินการ กำหนดการใช้แหล่งทรัพยากร และการนำผลจากความคิดไปใช้ปฏิบัติจริง และรับผลประโยชน์และคุณประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นการรับประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

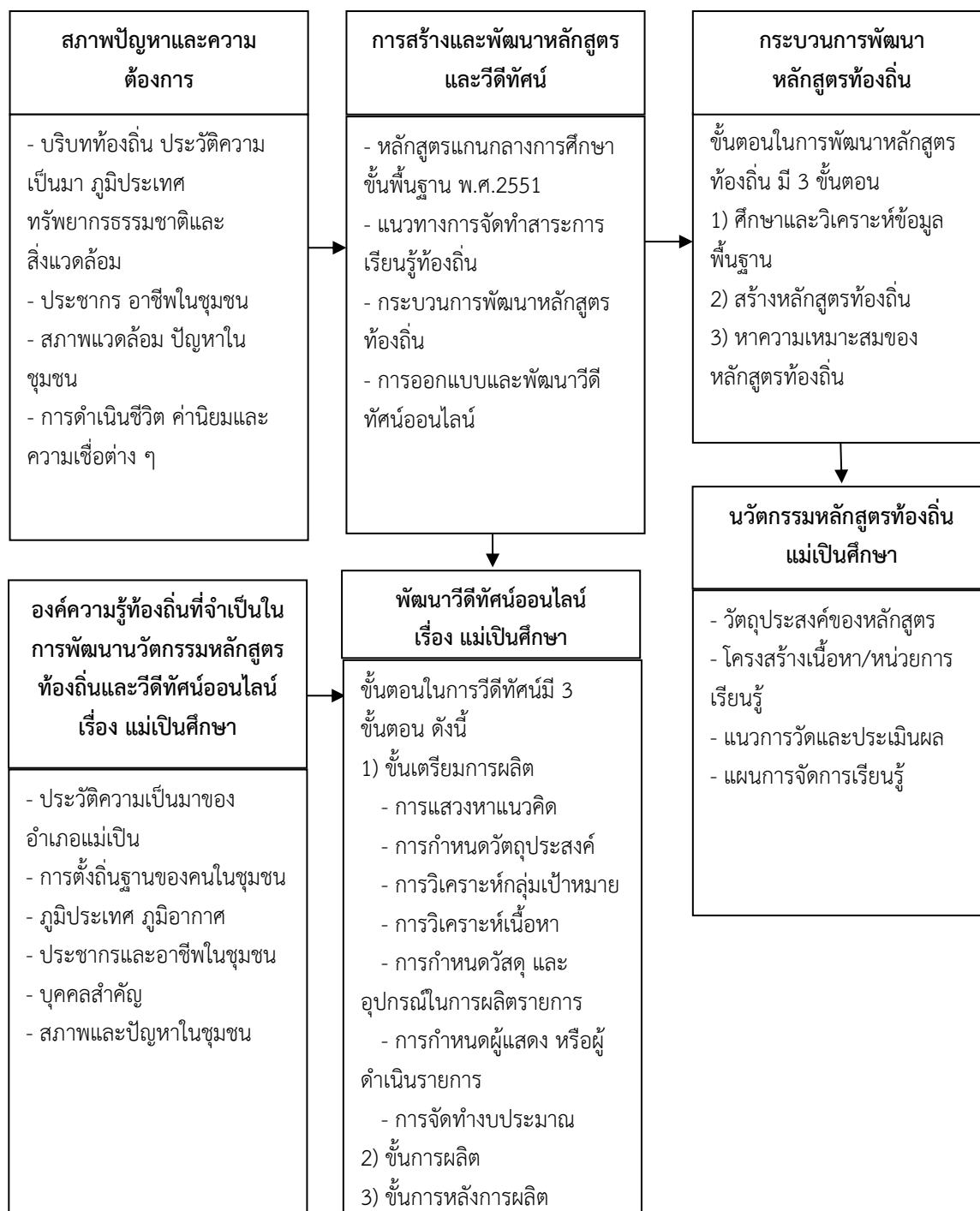
การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและเว็บไซต์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา จะส่งเสริมให้คนในชุมชนสถานศึกษา สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ทั้งได้หลักสูตรท้องถิ่น หรือบทเรียนท้องถิ่นที่สามารถใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และได้มีทรัพยากรการเรียนรู้ ไปใช้ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ (KM) สำหรับคนในชุมชน นักเรียน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ได้ใช้เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคนในชุมชน ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและเว็บไซต์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา จึงมีความจำเป็นและสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการที่มีส่วนร่วมจากบุคคลภายในสถานศึกษา บุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง นักวิจัยหรือนักพัฒนาหลักสูตร และประชาชนในชุมชน ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและเว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจ ในการพัฒนาตนเองและสามารถนำเอาภูมิปัญญา องค์ความรู้และทรัพยากรของท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา
2. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและเว็บไซต์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ในครั้งนี้ เป็นลักษณะการวิจัยประยุกต์ (Applied research) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ศึกษาเนื้อหาวิจัยการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์หรือทรัพยากรการเรียนรู้ท้องถิ่น จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ (Qualitative Synthesis) และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) โดยขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ องค์กรชุมชนในเขตอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครู นักเรียน โรงเรียนอนุบาลแม่เปิน (บ้านตลุกตาสาม) จังหวัดนครสวรรค์ และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

1. แบบบันทึกข้อบกพร่องเนื้อหา
2. แบบบันทึกโครงสร้างหลักสูตร
3. โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. แบบวิเคราะห์เนื้อหาที่จะจัดทำวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เปินศึกษา
6. แบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เปินศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดประชุมชี้แจงกลุ่มสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และร่วมกันระดมสมองในการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอำเภอแม่เปิน วัฒนธรรม ประเพณีบุญบั้งไฟ พิธีเลี้ยงศาลาปู่ ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอแม่เปิน ประวัติความเป็นมาของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ อาชีพและประชากรในอำเภอแม่เปิน บุคคลสำคัญทางศาสนา สภาพและปัญหาทางด้านสังคมของอำเภอแม่เปิน
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และร่วมกันวิพากษ์หลักสูตรท้องถิ่นในประเด็นข้อบกพร่องเนื้อหาสาระ โครงสร้างเวลาเรียน หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้และองค์ประกอบอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น
3. นำหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ผู้วิจัยติดต่อ ประสานงาน ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง และนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มอบให้นายอำเภอแม่เปินและผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแม่เปิน (บ้านตลุกตาสาม)
5. นำแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่จะจัดทำวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เปินศึกษา ไปประชุมวิเคราะห์เนื้อหา
6. รวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล
7. ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 3 คน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มอบให้หัวหน้าหน่วยงานของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เปินศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เปินศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เปินศึกษา จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 จากป่าสู่อำเภอ หน่วยที่ 2 อีสานพลัดถิ่น หน่วยที่ 3 ลักษณะภูมิประเทศ หน่วยที่ 4 โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ หน่วยที่ 5 อาชีพ ประชากร หน่วยที่ 6 หลวงพ่อน้อย (วัดปางสัก) และหน่วยที่ 7 สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เปิน โดยมีกรอบสาระท้องถิ่น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	ผลการเรียนรู้	ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้
จากป่าสู่อำเภอ	- มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของอำเภอแม่เป็น - ตระหนักถึงการรักษาวัฒนธรรม และประเพณีของคนในอำเภอแม่เป็น - สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับอำเภอแม่เป็น	- ประวัติเริ่มแรกแม่เป็น - ประวัติการก่อตั้งอำเภอแม่เป็น
อีสานพลัดถิ่น	- อธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรม และประเพณีของคนในอำเภอแม่เป็น - ตระหนักถึงการรักษาวัฒนธรรม และประเพณีของคนในอำเภอแม่เป็น	- ประเพณีบุญบั้งไฟ - พิธีเลี้ยงศาลาปู่
ลักษณะภูมิประเทศ	- อธิบายลักษณะภูมิประเทศของอำเภอแม่เป็น	- ที่ตั้งและอาณาเขต - ลักษณะภูมิประเทศ
โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์	- ตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ให้คงอยู่สืบไป - เปรียบเทียบผลประโยชน์ และผลกระทบของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ต่อสังคม	- ประวัติความเป็นมาโครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ - ประโยชน์ และผลกระทบของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์
อาชีพประชากร	- อธิบายการประกอบอาชีพและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน - ตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ให้คงอยู่สืบไป	- อาชีพเกษตรกรรม - อาชีพประมง
หลวงพ่ออ่อน (วัดปางสัก)	- นำแนวทางปฏิบัติของหลวงพ่ออ่อนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ชาตภูมิ - แนวทางปฏิบัติ - สร้างสำนักสงฆ์ (วัดปางสัก)
สภาพและปัญหาของสังคมของอำเภอแม่เป็น	- ตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติให้คงอยู่สืบไป - วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางการแก้ปัญหาทางด้านสังคมของอำเภอแม่เป็น	1. สภาพทางด้านสังคมของอำเภอแม่เป็น 1.1 ด้านการศึกษา 1.2 ด้านเศรษฐกิจ 1.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ 2. ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาทางด้านสังคมของอำเภอแม่เป็น 2.1 ปัญหาของสังคมชาวอำเภอแม่เป็น 2.2 วิธีการแก้ไขปัญหาทางด้านสังคมของชาวอำเภอแม่เป็น

คณะนักวิจัย นำนวัตกรรมการหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น คณะผู้วิจัย

ได้นำแบบประเมินความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ซึ่งได้ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรนวัตกรรมท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา ดังนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา

ข้อพิจารณา	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น			
1.1 ความเหมาะสมของสำคัญของหลักสูตร	4.00	0.00	มาก
1.2 ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.33	0.57	มาก
1.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร/จำนวนหน่วยการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
1.4 ความเหมาะสมของเวลาเรียน	4.00	0.00	มาก
1.5 ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.57	มากที่สุด
1.7 ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล	4.00	0.00	มาก
1.8 ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
1.9 ความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้	4.33	0.57	มาก
1.10 ความเหมาะสมของการวางแผนการจัดการเรียนรู้	3.67	0.57	มาก
1.11 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.00	0.00	มาก
2. หน่วยการเรียนรู้			
2.1 มีความชัดเจนของหัวข้อ	4.67	0.57	มากที่สุด
2.2 การกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียนชัดเจน	4.00	0.00	มาก
2.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา	4.33	0.57	มาก
2.4 กำหนดรายละเอียดได้ครอบคลุมเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
2.5 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.00	0.00	มาก
3. แผนการจัดการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้			
3.1 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา	4.00	0.00	มาก
3.2 การแบ่งเวลาในเนื้อหาสาระ	4.00	0.00	มาก
3.3 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
3.4 การกำหนดเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
3.5 ความเหมาะสมของคาบเวลาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
3.6 กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
3.7 มีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก	4.00	0.00	มาก
3.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม	4.00	0.00	มาก
3.9 ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.57	มาก
3.10 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.22	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่นในระดับความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.22)

2. วิดีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ประกอบด้วย ประกอบด้วย 1) จากป่าสู่อำเภอ 2) อีสานพลัดถิ่น 3) ลักษณะภูมิประเทศ 4) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ 5) อาชีพ ประชากร 6) หลวงพ่อน้อย (วัดปางสัก) และ 7) สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เป็น ซึ่งพัฒนาวิดีโอทัศน์ออนไลน์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (แม่เป็นศึกษา (Mae Poen Education))

ภาพที่ 2 YouTube (แม่เป็นศึกษา (Mae Poen Education))

คณะผู้วิจัยนำวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ขอเสนอ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหา			
1. ความเหมาะสมในการเข้าสู่เนื้อหา	4.33	0.57	มาก
2. ความถูกต้องของเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
3. นำเสนอและขั้นตอนในการลำดับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
4. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
5. ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
6. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.00	0.00	มาก
7. ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	0.00	มาก
8. ความสอดคล้องระหว่างภาพกับคำบรรยาย	4.00	0.00	มาก
9. ความถูกต้องขององค์ประกอบภาษาที่ใช้	4.33	0.57	มาก
10. ความถูกต้องของภาษา	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเนื้อหา	4.23	0.39	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านภาพ			
1. ความชัดเจนของภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความต่อเนื่องของภาพที่น่าสนใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของภาพซึ่งใช้สื่อความหมาย	4.33	0.57	มาก
4. เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์	4.00	0.00	มาก
5. ความสอดคล้องระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย	4.33	0.57	มาก
6. ความน่าสนใจของภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
8. ความเหมาะสมของการจัดองค์ประกอบภาพ	4.00	0.00	มาก
9. ความถูกต้องของภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านภาพ	4.55	0.19	มากที่สุด
ด้านเสียง			
1. ระดับเสียงดนตรีกับเนื้อหามีความเหมาะสม	4.33	0.57	มาก
2. เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย	4.00	0.00	มาก
3. เสียงดนตรีและเพลงประกอบมีความชัดเจน	4.33	0.57	มาก
4. ระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยายมีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเสียง	4.16	0.28	มาก
ด้านเทคนิค			
1. เทคนิคในการลำดับภาพ	4.33	0.57	มาก
2. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคต่าง ๆ Fadeภาพ การตัดต่อภาพ/การซ้อนภาพ	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเทคนิค	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.31	0.35	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

อภิปรายผล

1. นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 จากป่าสู่อำเภอ หน่วยที่ 2 อีสานพลัดถิ่น หน่วยที่ 3 ลักษณะภูมิประเทศ หน่วยที่ 4 โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ หน่วยที่ 5 อาชีพ ประชากร หน่วยที่ 6 หลวงพ่ออ่อน (วัดปางสัก) และหน่วยที่ 7 สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เป็น มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 สร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และขั้นตอนที่ 3 หาความเหมาะสมของนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา ที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นนั้น ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะทำให้ นักเรียนได้ค้นพบตนเอง เข้าใจความต้องการและทราบถึงระดับความสามารถของตนเอง ได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะการแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ ทักษะการบริหาร การจัดการ

การเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกทักษะการบันทึกความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ออก ทักษะการสร้างความรู้ใหม่ และทักษะการทำงานอื่น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนา ไปสู่การเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สอน ผู้ปกครอง และสังคม ปรารถนาอย่างยิ่ง ทั้งนี้ นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีผลการประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นในระดับความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ซึ่งเป็นการประเมินเอกสารหลักสูตร ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการ โครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นการประเมินผลว่ามีมากน้อยเพียงใด ภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารได้ตรงกันหรือไม่ ข้อกำหนดใช้หลักสูตรมีความชัดเจนไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร คือ ช่วยให้ความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการสอนกระจ่างขึ้น เพราะถ้าคลุมเครือก็วัดไม่ได้ ต้องตีความหมายให้กระจ่างเสียก่อนจึงประเมินได้ ช่วยส่งเสริมการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะมีลักษณะเป็นผลสะท้อนไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อความมุ่งหมายกระจ่างแล้ว นักเรียนก็สามารถรู้ได้อย่างแน่ชัดว่าตนเองประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เป็นการให้แรงจูงใจแก่นักเรียน ช่วยในการแนะแนวของครู ข้อมูลต่าง ๆ ที่ครูรวบรวมได้เกี่ยวกับนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวไปในตัวด้วยและช่วยในด้านการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนไปในตัวด้วย

2. วิดีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (แม่เป็นศึกษา (Mae Poen Education)) เป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบ คือ มีการศึกษาหลักการและแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ หลักการออกแบบสื่อวีดิทัศน์ การวิเคราะห์เนื้อหา และการรวบรวมข้อมูลจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการศึกษามีการนำภาพเคลื่อนไหว และเสียงจากสถานการณ์จริงมานำเสนอ โดยสามารถมองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยสายตาและการได้ยิน ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะมีลักษณะที่เป็นจริงและมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย อีกทั้งมีการดำเนินเรื่องด้วยผู้ดำเนินรายการ จึงทำให้วีดิทัศน์มีความน่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้ผู้ศึกษามีความสนใจและเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี นอกเหนือจากนั้น สื่อวีดิทัศน์นี้ยังได้มีการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีผลการประเมินคุณภาพวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์ มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาวิน ขุนนางจำ และคณะ (2561) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์ พบว่า วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์ ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ 2) ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ (พรรณไม้และสัตว์ป่า) 3) สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ 4) ชุมชนและสังคมในพื้นที่บริเวณอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ และ 5) สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ซึ่งพัฒนาวีดิทัศน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (ค.ท.ด. คนทำดี (มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์) ผลการประเมินคุณภาพวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตตจริยธรรมชาติแม่วงก์ มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) สอดคล้องกับ จิตราภรณ์ ชังกริส (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ ผลการวิจัย ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ โดยรวมอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการศึกษาการนำนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นไปปรับประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครู นักศึกษาและชุมชน และมีการติดตามประเมินผลการใช้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาวีดิทัศน์ออนไลน์ ในเนื้อหาเรื่อง แม่เป็นศึกษา ในหัวข้ออื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบริบทท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตอำเภอแม่เป็น

เอกสารอ้างอิง

- จิตราภรณ์ ชั่งกริส. (2559). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา. (2548). คุณภาพชีวิตในสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) ด้วยทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism). กรุงเทพฯ: สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย.
- มาวิน ขุนนางจำ, และคณะ. (2561). รายงานวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัศจรรย์ธรรมชาติแม่วังก. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2560). การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- หริสา ยงวรรณกร. (2556). การปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 10(19), กรกฎาคม - ธันวาคม.
- Khan, B. H. (1997). *Web-Based Instruction*. Englewood Cliffs, New Jersey: Educational Technologies Publication.

การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2*

ชลิตา แก่นจันทร์¹
ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์²
จิตินันท์ ดั่งสุวรรณ³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 181 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษาพบว่า 1) การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความไว้วางใจ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย ด้านการสื่อสารแบบเปิด ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน 2) การทำงานเป็นทีมของครูเพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน และ 3) การทำงานเป็นทีมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การศึกษา, การทำงานเป็นทีม, โรงเรียน

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

The Study of Team Working of School Teachers in Banphot Phisai District Under The Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2

Chalita Kanjun¹

Paponsan Potipituk²

Thitinan Duangsuwan³

Abstract

The purposes of this research were 1) to study team working of school teachers in Banphot Phisai District, and 2) to compare team working of school teachers in Banphot Phisai District divided by gender and work experience. The research sample was 181 teachers from schools in Banphot Phisai District, the academic year 2019. The sample was selected by using Multi-stage Random Sampling. The research instrument was 5 rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test.

The research findings were as follows: 1) The team working of school teachers in Banphot Phisai District overall were at a moderate level in all 6 aspects and ranked in the following order, trustful aspect, human relation aspect, identification aspect, open communication aspect, mutual respect aspect and work participation aspect. 2) There was no difference in team working between male and female teachers, and 3) There was no difference in team working between teachers with different work experiences.

Keywords: Education, Team Working, School

¹ Student in Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Advisor

³ Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Co-Advisor

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมต่อกันได้หมดทั้งโลกทำให้เกิดปัญหาและสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่สลับซับซ้อนและส่งผลกระทบถึงกันอย่างรวดเร็วดังนั้นสังคมไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนและเตรียมการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งทิศทางการพัฒนาประเทศชาติให้มีศักยภาพและมีความเจริญก้าวหน้าสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยมุ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ซึ่งจะเป็นแผนที่มีความสำคัญในการวางรากฐานการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ โดยการขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระยะยาว ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศจะต้องมีทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่ชัดเจน โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ในอนาคต รวมทั้งต้องมุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติพัฒนาคนทุกวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีศักยภาพ และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมนำไปสู่การสร้างสังคมที่พึงปรารถนา รวมถึงมีจิตอนุรักษ์ รักษา ปันฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเหมาะสม (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559, หน้า 14) การดำเนินงานในองค์กร ถือว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการควบคุมการทำงาน สร้างความเจริญก้าวหน้า ช่วยทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (มัลลิกา วิชุกรอิงครัต, 2553, หน้า 1) การบริหารงานขององค์กรที่กำลังได้รับความนิยมและนำไปใช้ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันทั้งในองค์กรรัฐและเอกชนคือ การบริหารงานโดยยึดหลักการการทำงานร่วมกันเป็นทีมสร้างทีมให้แข็งแกร่งโดยเน้นให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของกระบวนการในการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (ศรีศักดิ์ ศูนย์ไศรภ, 2550, หน้า 2) การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในองค์กรเป็นอย่างมากไม่เพียงแต่ทีมงานจะช่วยให้วัตถุประสงค์ของหน่วยงานบรรลุเป้าหมายเท่านั้น แต่ทีมงานยังเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศการทำงานขององค์กรนั้นด้วย การทำงานร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์เดียวกันและเป็นการรวมตัวที่ต้องอาศัยความเข้าใจ ความผูกพันและความร่วมมือซึ่งกันและกันของสมาชิกแต่ละคน จะสามารถทำงานร่วมกันจนประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร (มัลลิกา วิชุกรอิงครัต, 2553, หน้า 1) โรงเรียนเป็นหน่วยงานองค์การทางการศึกษา ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากทุกด้านทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดไว้ในหมวด 5 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยให้กระทรวงกระจายอำนาจในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจ ในด้านวิชาการ คือ การบริหารหลักสูตรการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหาร งบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป นั้นหมายความว่า โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องจัดการทุกสิ่งทุกอย่างในโรงเรียนด้วยตนเองทั้งสิ้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแต่เดิมเป็นองค์กรระดับปฏิบัติ มีหน้าที่คอยรับนโยบายไปปฏิบัติ การปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเดียวการปรับเปลี่ยนให้มีพันธกิจ ภาระหน้าที่ที่ต้องบริหารทุกอย่างด้วยตนเองให้มีคุณภาพนั้นต้องอาศัยการบริหารจัดการด้วยบุคลากรในสถานศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้น การทำงานเป็นทีมย่อมส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา ทั้งระบบบริหารจัดการ การเรียนการสอน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งทั้งหมดย่อมเกิดจากคุณภาพของทุกส่วนของสถานศึกษา แทนการพึ่งพาหน่วยงานและองค์กรภายนอกอย่างที่ผ่านมา (ไมตรี ทาปลุก, 2551, หน้า 2) การทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

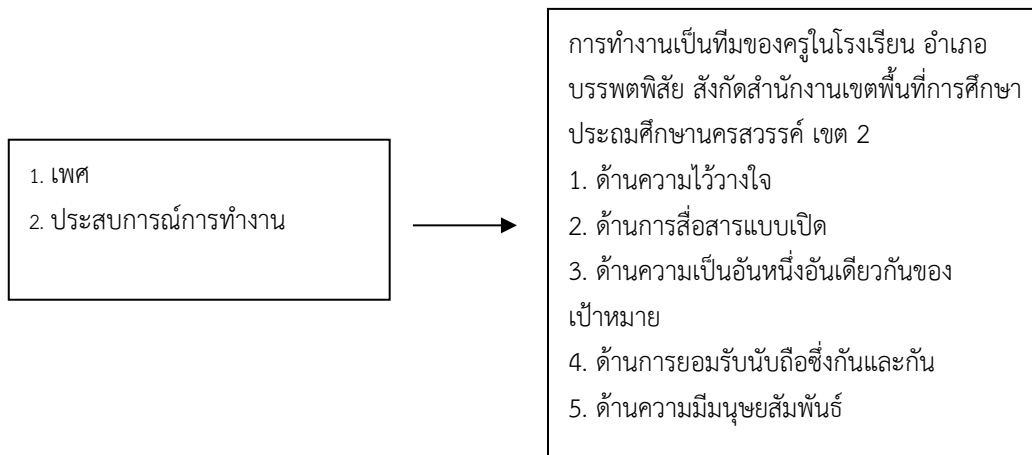
ซึ่งจะประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ประการ ซึ่งส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม อย่างไรก็ตามในการทำงานหรือดำเนินการตามกระบวนการบริหารไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากปราศจากความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในหน่วยงานที่เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานหรือการทำงานเป็นทีม จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารทั้งหลายควรหันมาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการทำงานทั้งหลายยังต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย จึงจะทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานเป็นทีมเกิดจากแนวคิดที่ว่า มนุษย์มีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ถ้านำมนุษย์เหล่านั้นมารวมกันก็จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งถ้าได้มีการแบ่งงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดระบบสื่อสารที่เหมาะสมจะทำให้การทำงานนั้นบรรลุจุดหมายและก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมนับเป็นเทคนิคการพัฒนาองค์กรที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งการบริหารบุคคลแผนใหม่ได้ให้ความสนใจในการทำงานเป็นทีมอย่างมาก เพราะการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานในองค์กรนั้นย่อมทำให้องค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น การร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเป็นเทคนิคการบริหารงานที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้บริหารและผู้ร่วมงานต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่ถึงประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีม การทำงานเป็นทีมมักจะทำออกมาได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว เมื่อทีมทำงานได้ดี ผลลัพธ์ที่ได้ก็จะมีประสิทธิผลสูงเป็นอย่างมาก พลังในการทำงานร่วมกันซึ่งเกิดจากการรวมเอาทักษะที่มีความแตกต่างกันและหลากหลาย ประสพการณ์และแรงจูงใจของสมาชิกในทีม ทำให้ทีมสามารถที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมที่นับวันยังมีความซับซ้อนได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ทีมที่มีประสิทธิภาพจะสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น ดำเนินการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์มากขึ้นกว่ากลุ่มคนที่มีความสามารถสูงแต่ต่างคนต่างทำงาน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหารและครูควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญต่อการศึกษากิจการงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นแนวทางหลักที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพอันจะเป็นแนวทางหลักที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิผลของการทำงานสูงสุด และพร้อมที่จะกล่าวไปสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพ (ไพโรจน์ บาลัน, 2552, หน้า 21) โรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ประกอบไปด้วย 4 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนบรรพตบุรพา กลุ่มโรงเรียนแก้ววารี กลุ่มโรงเรียนบึงพินาศสามัคคี และกลุ่มโรงเรียนแม่ปิงบรรพต มีโรงเรียนทั้งหมด 51 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีการบริหารจัดการภายในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป นอกจากการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนตามกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว ยังต้องปฏิบัติงานร่วมกับโรงเรียนอื่นภายในอำเภอบรรพตพิสัย โดยการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนนั้น ย่อมเกิดปัญหาหรือการปฏิบัติงานร่วมกันได้ เพราะแต่ละโรงเรียนจะมีการติดต่อประสานงานหรือทำกิจกรรมร่วมกันภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือระหว่างกลุ่มเครือข่าย เช่น กิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการ กิจกรรมกีฬาร่วมกัน กิจกรรมแข่งขันกีฬากลุ่มเครือข่าย กิจกรรมแข่งขันกีฬาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น ซึ่งจากการปฏิบัติงานร่วมกันของแต่ละโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัยที่ผ่านมาพบว่า ครูในโรงเรียนมีความสับสนในบทบาทและขอบเขตของงานทั้งตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจน ขาดระเบียบปฏิบัติในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ขาดการประสานงานและความไม่เข้าใจกันในการทำงานเป็นทีม มีความคิดเห็นที่แตกต่าง ความสัมพันธ์ระดับองค์กรไม่ดี ได้รับข่าวสารไม่ครบถ้วน และการติดต่อสื่อสารไม่ชัดเจนขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน และขาดความผูกพัน จึงทำให้การทำงานร่วมกันจริง ๆ ของทีมเกิดขึ้นน้อยมาก สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างกิจกรรมนั้น ๆ จึงจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้วการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมีไม่มากนัก แม้จะมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารองค์กรภายในโรงเรียนที่เน้นให้การทำงานเป็นทีม มีการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนและมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ร่วมงาน ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม แต่ในการปฏิบัติกลับมีการทำงานเป็นทีมที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีคนทำงานจริง ๆ เพียงบางคนหรือบางส่วนเท่านั้น บุคคลส่วนใหญ่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานแต่ไม่มีบทบาท หรือไม่ทำงาน ทำให้งานไม่มีคุณภาพ โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ว่ามีสภาพการทำงานเป็นทีมในลักษณะใด เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศและเป็นแนวทางพัฒนาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 340 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ ด้านการสื่อสารแบบเปิด ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (ลิวัน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 170)

- 5 หมายถึง มีการทำงานเป็นทีมในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีการทำงานเป็นทีมในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีการทำงานเป็นทีมในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีการทำงานเป็นทีมในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีการทำงานเป็นทีมในระดับน้อยที่สุด
2. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามและเทคนิคการตั้ง ข้อคำถามแบบสอบถาม ศึกษา รายละเอียดของการบริหารงานที่ต้องการวัดตามวัตถุประสงค์ การศึกษา เนื้อหา และขอบข่ายของเรื่องที่จะทำการศึกษา มา กำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อคำถาม
 - 2.2 ร่างแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ให้ครอบคลุมเนื้อหาการทำงานเป็นทีมใน 6 ด้าน ปรับปรุงแบบสอบถามให้ ครอบคลุมกับกลุ่มประชากร วัตถุประสงค์ของการศึกษา ตัวแปรตามรอบความคิด นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ ปรีกษา เพื่อขอคำแนะนำและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
 - 2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ
 - 2.3.1 นายตฤณ ชัยประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
 - 2.3.2 นายอนันต์ ม่วงสุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
 - 2.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะฟู อาจารย์ประจำสาขาวิชาการทดสอบและวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น ว่า ข้อคำถามแต่ละ ข้อ วัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งกำหนดความคิดเห็นไว้ ดังเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 84) ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และเนื้อหา ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
 - 2.4 นำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/ วัตถุประสงค์ (Item objective congruence: IOC) ของแต่ละข้อคำถาม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ เนื้อหา/วัตถุประสงค์ 0.66 - 1.00 ทุกข้อ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง นำเสนออาจารย์ที่ปรีกษา เพื่อขอรับ ความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 30 ชุด ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลบรรพตพิสัย (วัดส้มเสี้ยว) โรงเรียนราษฎร์ ร่วมสามัคคี และโรงเรียนวัดหนองตา
 - 2.6 เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มทดลอง (Try out) มาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้การคำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ของ Cronbach (ลัวัน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 171) เพื่อหาค่าความเที่ยงทั้งรายด้าน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.75
 - 2.7 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรีกษา เพื่อขอรับความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 ชุด
- การเก็บรวบรวมข้อมูล**
- ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังต่อไปนี้
1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตไปยังโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 51 โรงเรียน จำนวน 181 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ได้คืนกลับมา ทั้งหมด 181 ชุด

3. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา

1.1 การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบทดสอบ

1.2 การคำนวณหาความเที่ยงโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) โดยวิธีของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 แจกแจงความถี่ (f)

2.2 ค่าร้อยละ (%)

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบค่า t-test

3.2 ทดสอบค่า F-test

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ซึ่งผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหลักประชากรศาสตร์ (N = 181)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	77	42.50
	หญิง	104	57.50
	รวม	181	100.00
2.	อายุ		
	20-29 ปี	42	23.20
	30-39 ปี	45	24.90
	40-49 ปี	51	28.20
	50 ปีขึ้นไป	43	23.80
	รวม	181	100.00

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหลักประชากรศาสตร์ (N = 181) (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3.	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	1-5 ปี	39	21.50
	6-10 ปี	46	25.40
	11-15 ปี	53	29.30
	16 ปีขึ้นไป	43	23.80
	รวม	181	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่โรงเรียนในเขตอำเภอบรรพตพิสัย อยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวม

ลำดับ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1.	ด้านความไว้วางใจ	3.43	0.46	ระดับปานกลาง	1
2.	ด้านการสื่อสารแบบเปิด	3.30	0.48	ระดับปานกลาง	4
3.	ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย	3.31	0.50	ระดับปานกลาง	3
4.	ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน	3.25	0.55	ระดับปานกลาง	5
5.	ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์	3.33	0.54	ระดับปานกลาง	2
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน	3.23	0.57	ระดับปานกลาง	6

จากตารางที่ 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านที่ 1 ด้านความไว้วางใจ ($\bar{x} = 3.43$) รองลงมาคือด้านที่ 5 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.33$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่ 6 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{x} = 3.23$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ในภาพรวมการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านที่ 1

ด้านความไว้วางใจ รองลงมาคือด้านที่ 5 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านที่ 3 ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสารแบบเปิด ด้านที่ 4 ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านที่ 6 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีการทำงานเป็นทีม ทีมงานมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมองไปเป้าหมายเดียวกัน มีการติดต่อสื่อสารกัน สามารถสื่อสารและเข้าใจกันได้ ดี ใช้วิธีการสื่อสารแบบเปิด ซึ่งหมายถึงสื่อสารกันแบบสองทาง สื่อสารกันอย่างทั่วถึงและเปิดเผยตรงไปตรงมา มีความชัดเจน สมาชิกสนใจข่าวสารที่รับฟังโดยปราศจากความเคลงใจ สนับสนุนให้ผู้อื่นเปิดเผย สมาชิกเปิดใจและร่วมมือกันแก้ปัญหา และยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ดังนั้นจึงทำให้สามารถร่วมกันทำงานเป็นทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละโรงเรียนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Francis (2008) ที่กล่าวไว้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง กลุ่มบุคคลและผู้มีพลัง มีความผูกพันรับผิดชอบที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน สมาชิกในทีมเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกันได้ดี และรู้สึกเพลิดเพลินที่จะทำงานนั้น สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Campbell (1976) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้ว่า การทำงานเป็นทีม คือ การที่กลุ่มบุคคล ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน และตระหนักถึงบทบาทที่ต้องพึ่งพากันในการปฏิบัติงาน และทราบว่าจะใช้ความสามารถที่มีอยู่ของแต่ละคนให้สัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อรวมพลังกันในอันจะนำความสำเร็จมาสู่งานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งยังสอดคล้องกับ เรณู เชื้อสะอาด (2552) ที่กล่าวไว้ว่า ทีมงานต้องประกอบไปด้วยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน พึ่งพากันในการปฏิบัติงาน ทุกคนเป็นสมาชิกของทีมงาน มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน มีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกันให้สำเร็จมีความเพลิดเพลินที่จะทำงานและผลิตงานคุณภาพสูง พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาร่วมกันภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน มีการติดต่อ สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผน และการประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แสงดาว โสมศรีแพง (2556) ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอตากฟ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรรค์ คำเมืองแพน (2552) พบว่า สภาพการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและรายด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ คำสามารถ (2553) ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1.1 ด้านความไว้วางใจ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 4 ให้ความสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน เพื่อทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งครูแต่ละคนในโรงเรียนจะมีความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงใจ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2553) ผลการวิจัยพบว่า ความไว้วางใจ ก็คือความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลอื่น ๆ ในทีมงาน ความเชื่อมั่นต่อความสามารถในการดำเนินงานตามเป้าหมายของทีมงาน รวมไปถึงการสนับสนุนทั้งเป้าหมายขององค์การและเป้าหมายของตนเองที่จะแสดงถึงความเชื่อใจในตัวผู้ร่วมงานทั้งหลายด้วย ทำให้องค์การเกิดความสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงาน

1.2 ด้านการสื่อสารแบบเปิด โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 10 มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างอิสระและเปิดเผย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีการสื่อสารที่ตรงไปตรงมาและเปิดเผย มีการโต้ตอบ อภิปราย แสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัยร่วมกันได้ ทำให้การทำงานมีทิศทางบรรลุถึงเป้าหมาย เกิดการประสานงานกันภายในหน่วยงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรมวดี คฤหเดช (2553) ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารแบบเปิดเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในทีมงาน ได้มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างอิสระและเปิดเผย สามารถแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการทำงานได้ รวมทั้งมีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานร่วมกันอย่างเปิดเผย

1.3 ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 15 มีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมายของการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกัน โดยอาจมีผู้บริหาร ทาหน้าที่ประสานให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งการให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ บัญชร แก้วส่อง (2552) ผลการวิจัยพบว่าความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย คือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน ทำให้มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และประโยชน์ของงานที่ชัดเจนและก่อให้เกิดความสมัครใจที่จะทำงานร่วมกัน

1.4 ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 26 มีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีการรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน มีความสนใจและให้เกียรติกัน ยอมรับนับถือซึ่งกันและกันในทุกเรื่อง ให้ความเคารพในบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน มีความรักและสามัคคีกัน ทำให้เกิดการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา เลาหนันท์ (2551) ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับนับถือ คือการรับฟังเหตุผลของกันและกัน รับฟังทุกเรื่องอย่างตั้งใจ ทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็น และให้ความเคารพในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ทุกคนในทีมงานมีเหตุผลในการให้การยอมรับการตัดสินใจของผู้อื่นและเคารพในสิทธิของกันและกัน

1.5 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 30 มีการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีลักษณะการทำงานที่เป็นกันเอง มีบรรยากาศการทำงานที่สนับสนุนเกื้อกูลกันมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือกัน มีความห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา เลาหนันท์ (2551) ผลการวิจัยพบว่ามนุษยสัมพันธ์คือการสร้างบรรยากาศของการสนับสนุนเกื้อกูลกันของทีมงาน มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการทำงาน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้ให้ข้อเสนอแนะและผู้รับต้องมีความเคารพซึ่งกันและกัน ใช้เหตุผลในการตัดสินใจในการทำงานร่วมกัน

1.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 38 ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการกำหนดการวางแผน การทำงานร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในโรงเรียนที่มีผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเป็นการดำเนินการของผู้บริหารที่จะมุ่งให้อาจารย์ในโรงเรียน ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ วางแผน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมพัฒนางานด้วยความเต็มใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศักดิ์ ขาญช่าง (2553) ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการทำงาน ก็คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีโอกาสแสดงความรับผิดชอบหรือแสดงพฤติกรรมเกี่ยวข้องในงาน ทั้งในระดับของการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติงาน การติดตามผล และร่วมรับผิดชอบในงานนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษารื่อง การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการทำงานเป็นทีมในระดับที่ต่ำสุด ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรดำเนินการแก้ไขโดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้การทำงานเป็นทีมที่ดีขึ้น

1.2 จากผลการศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในรายด้าน 6 ด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง และในรายข้อของแต่ละด้าน ส่วนมากมีระดับการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรหาแนวทางในการเพิ่มระดับการทำงานเป็นทีมในแต่ละด้านให้เพิ่มมากขึ้น

1.3 จากผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้งเพศชายและเพศหญิงสถานภาพทางเพศไม่มีผลต่อการทำงานเป็นทีม ไม่ว่าจะเป็น

เป็นทีมงานพิเศษ หรือทีมงานพิเศษ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่าง กัน ก็ไม่ส่งผลต่อทีมงาน ดังนั้นผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการทำงานของครู หรือเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและหาแนวทางในการเพิ่มระดับการทำงานเป็นทีมในด้านของการมีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่งมีการทำงานเป็นทีมในระดับที่ต่ำสุด

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน ในด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อเป็นการยกระดับการทำงานเป็นทีมในด้านนี้ให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชูศักดิ์ ขาญช้าง. (2553). พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียน ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญพร แก้วส่อง. (2552). องค์การ: การจัดการและการพัฒนา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประพันธ์ คำสามารถ. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เปรมวดี คฤหเดช. (2553). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเชิงประสบการณ์เพื่อการพัฒนาการทำงานเป็นทีมสำหรับนักศึกษา พยาบาล. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพโรจน์ บาลัน. (2552). ทักษะการบริหารทีม. กรุงเทพฯ: แอคทีฟพริ้นท์.

มัลลิกา วิชอุทัย. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไมตรี ทาปลูก. (2551). สภาพการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

เรณู เชื้อสะอาด. (2552). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

ศรีศักดิ์ ศูนย์โสทร. (2550). การศึกษาพฤติกรรมกรรมการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2553). พฤติกรรมผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สุนันทา เลาหมื่นจันทร์. (2551). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เสกสรรค์ คำเมืองแพน. (2552). การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์.

แสงดาว โสมศรีแพง. (2556). การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอโนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนครพนม.

Campbell, J. R. (1976). *Reclaiming a Lost Heritage*. Ames: Iowa State University.

Francis, O. (2008). Principals Transformational Leadership Skills and Their Teachers Job Satisfaction in Nigeria. *Dissertation Abstracts International*, 69(1), 112 - A.

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*

วรรณวิภา มรรยาวุฒิ¹
ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test) การทดสอบค่า F (F-test) และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ และด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า 1) ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ผู้ปกครอง, กิจกรรมวงดุริยางค์

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, สถาบันรัชต์ภาคย์

² อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, สถาบันรัชต์ภาคย์

The Parents Participation in Orchestral Activities at Bunyarak Kindergarten Under the Office of the Private Education Commission

Wannawipa Manyawut¹

Saksith Khuttiyasuwan²

Abstract

The objectives of this research were to 1) study and 2) compare parents' participation in marching band activity arrangement of Bunyarak Kindergarten under the Office of the Private Education Commission classified by their genders, ages and levels of education. 162 parents of students studying in Bunyarak Kindergarten in the academic year 2017 were selected as the samples for this study. Five level-rating scale questionnaires were used for collecting data. Percentage, means, standard deviations, t-test, one-way ANOVA and Scheffe' multiple comparison were used for data analysis.

The research findings are as follows: Parents' participation in marching band activity arrangement of Bunyarak Kindergarten under the Office of the Private Education Commission in both overall and each of the three components were at much level. It was also found that there were no significantly statistical differences of overall parents' participation in marching band activity arrangement exist among their genders and ages whereas there were significant differences at 0.05 exist among their level of education.

Keywords: Participation, Parents, Orchestral Activities

¹ Student in Master Degree of Education Program Educational Administration , Rajapark Institute.

² Lecturer in Educational Administration, Rajapark Institute.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุถึงแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมไว้ในหลายมาตรา มาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 39 ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา และมาตรา 58 (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริหารทรัพยากรและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) จากมาตราดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยไม่ได้เป็นการบังคับแต่อย่างใด

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากภาคประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักที่ส่งเสริมให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด สามารถเห็นพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา หรือพัฒนาการ 4 ด้านตามหลักพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Developmentally Appropriate Practice (DAP) in Early Childhood Education (รุ่งรุจน์ธนนัน บุญยรักษ์, 2560)

การจัดการศึกษาเพื่อให้กับเด็กนักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดนั้น ควรได้รับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย โดยฝ่ายที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ปกครอง เด็กจะมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยหรือไม่นั้น เริ่มต้นจากการเลี้ยงดูและการสนับสนุนการเรียนรู้จากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และประกอบกับความร่วมมือจากฝ่ายอื่นๆ ได้แก่ โรงเรียน ครู อาจารย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนทุกๆ คนที่มีส่วนได้ส่วนเสียควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังกล่าว ดังนั้น ผู้ปกครองเป็นบุคคลในสถาบันครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูเด็ก เพราะครอบครัวเป็นจุดเริ่มการเรียนรู้ของชีวิตลูก (สมุน อมรวิวัฒน์, 2545) ซึ่งแนวคิดนี้ยังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2555) เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ ซึ่งการเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้วิชาดนตรีตามความสนใจของเด็กนักเรียน

วงดุริยางค์ของโรงเรียน คือ การแสดงความสามารถทางดนตรีร่วมกันของเด็กนักเรียน โดยการประสานกันผ่านเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้การฝึกปฏิบัติผ่านการเรียนวิชาดนตรีอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกใช้กล้ามเนื้อ มือ กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ รวมถึงระบบหายใจ และการฝึกความมีวินัย จึงจำเป็นต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยวิชาดนตรีได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของงามทางศิลปะ มีและเกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างไรก็ตามดนตรีเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องเสียง ประกอบด้วยองค์ประกอบของดนตรีหลายประการ ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน สีเสียง รูปแบบ ซึ่งการเรียนการสอนดนตรีที่จะทำให้เกิดความซาบซึ้ง ความประทับใจ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรีเป็นอย่างดี (ธราพงษ์ ทองกระจ่าง, 2556) เช่นเดียวกันกับการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ที่มีขั้นตอน กระบวนการในการคัดเลือกเด็กนักเรียนที่มีความสามารถ และได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองด้วยการสนับสนุนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้แสดงออกถึงศักยภาพทางการเล่นดนตรีอย่างเต็มที่

วงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ มีกระบวนการคัดเลือกเด็กนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรีเพื่อเข้าร่วมวงดุริยางค์ผ่านการเรียนกิจกรรมเสริมวิชาดนตรี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ชนิดของเครื่องดนตรี ความถนัด และความสนใจของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ขั้นตอนโดยสังเขปคือ ครูผู้สอนมุ่งให้เด็กนักเรียนกล้าแสดงออกด้วย

การเรียนรู้ผ่านการเล่น ต้นประกอบจังหวะ จากนั้นจึงผนวกเครื่องดนตรีเข้ากับการเล่น โดยฝึกการใช้กลัมน้อยส่วนต่าง ๆ และระบบหายใจ เพื่อใช้ควบคุมเครื่องดนตรีในแต่ละชนิด และสอดแทรกความมีระเบียบวินัยในการฝึกฝนตามลำดับ

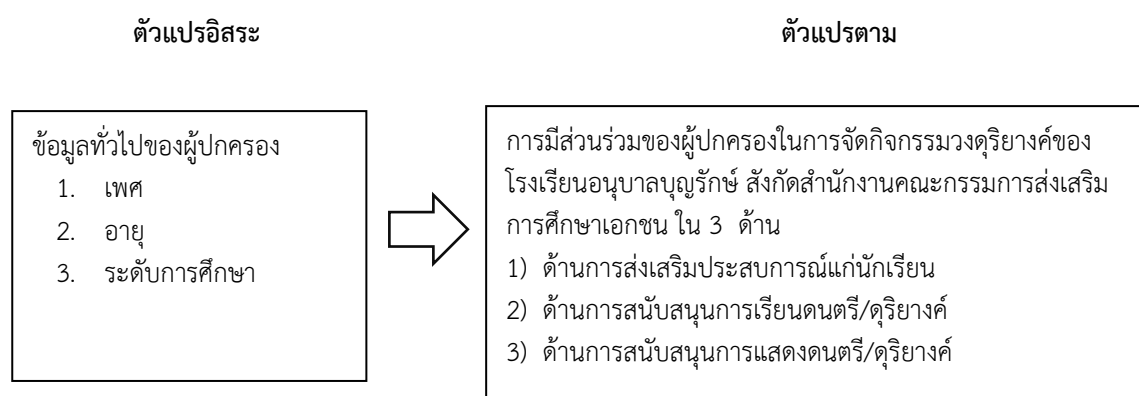
จากผลการดำเนินงานประจำปี 2559 และปีที่ผ่านมาของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ พบว่า โรงเรียนมีผลงานในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดุริยางค์ของโรงเรียนหลากหลายกิจกรรม เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนาสุนทรีภาพอย่างมีความสุข กิจกรรมส่งเสริมสุนทรีภาพและทักษะการเล่นดนตรีขั้นพื้นฐาน ได้รับเชิญไปแสดงในงาน Amarin Baby & Kids Fair การแสดงในกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ การบันทึกรายการโทรทัศน์ เป็นต้น ผลงานเหล่านี้บ่งบอกถึงศักยภาพของเด็กนักเรียนที่เกิดจากการฝึกฝน ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งฝ่ายโรงเรียนและจากผู้ปกครองเอง ด้วยเหตุนี้เองผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยศึกษาจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ และด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมถึงการกำหนดแนวทางให้ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี และการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน 3 ด้าน 1) ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนที่บ้าน 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ 3) ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 280 คนโดยเทียบนักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 162 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน

2.2 ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี /ดุริยางค์

2.3 ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี /ดุริยางค์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษานี้ ได้ใช้แบบสอบถามสำหรับศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 สอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ 3) ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไข ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนขอบเขต และนิยามศัพท์เฉพาะ พร้อมทั้งตรวจภาษาที่ใช้
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยนำผลการพิจารณามาคำนวณหาความตรงด้านเนื้อหา เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สูตรของ โรวินสกี, และแฮมเบลตัน (อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	หมายถึง ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม คือ ค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีความมากกว่า 0.80 (อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ปรับปรุงภาษาของข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

เกณฑ์การให้คะแนน

+1	=	แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบเครื่องมือมีความเหมาะสม
0	=	ไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบเครื่องมือมีความเหมาะสม
-1	=	แน่ใจว่าประเด็นที่ตรวจสอบไม่มีความเหมาะสม

โดยค่า IOC ของแบบสอบถาม ทั้ง 3 ฉบับเป็นที่ยอมรับและมีความเหมาะสม โดยข้อคำถามมีค่า IOC มีค่า 0.8 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของ สุวิมล ติรภานนท์ (2550, หน้า 175) โดยถือเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.70 ขึ้นไปจึงยอมรับว่า โดยแบบสอบถามนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.942 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสถาบันราชภัฏฯ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อขออนุญาตความร่วมมือการเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน โดยให้ครูประจำชั้นแจกแบบสอบถามแก่ผู้ปกครอง

2. ได้รับแบบสอบถามกลับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ความสมบูรณ์ จำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.36

3. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 162 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ 3) ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตัวแปรตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า t (t-test) ตัวแปรตามอายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ และด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญยรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า 1) ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffé พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมประสบการณ์ จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์จัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีตั้งแต่วัยชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นอนุบาล 3 เพื่อคัดเลือกเด็กนักเรียนที่มีความสนใจในการเล่นดนตรีและมีทักษะพิเศษทางด้านดนตรีเข้าร่วมวงดุริยางค์อยู่แล้ว ประกอบกับผู้ปกครองเองก็สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนวิชาดนตรีตามความสนใจของเด็กนักเรียนด้วย ดังนั้น ผู้ปกครองจึงมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี ดังเช่นงานวิจัยของ มัชฌิมา ใหม่ขลิบ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมักจะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัย

2. พิจารณารายด้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เมื่อเรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียน ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ มากที่สุด รองลงมา ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ ส่วนด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน มีส่วนร่วมน้อยที่สุด แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อของด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่นชมในความสามารถทางด้านดนตรีของบุตรหลาน รองลงมา คือ ชื่นชมให้บุตรหลานเกิดความสนใจในวงดุริยางค์ และด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนวิชาดนตรีเพื่อเข้าร่วมวงดุริยางค์ของโรงเรียน รองลงมา สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนกิจกรรมพิเศษดนตรีกับทางโรงเรียน นอกเหนือจากการเรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์มีความโดดเด่นในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยเน้นให้เด็กนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) จึงทำให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้งจริง (Mastery Learning)

กิจกรรมดนตรีและวงดุริยางค์โรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์จัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้เด็กนักเรียนแต่ละคนได้ฝึกปฏิบัติจริงตามความถนัดของแต่ละคน ครูผู้สอนคำนึงถึงความแตกต่างตามพัฒนาการของเด็กแต่ละคน และปรับวิธีการสอนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เด็กนักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถด้านดนตรีอย่างแท้จริง ซึ่งเด็กนักเรียนวงดุริยางค์รุ่นก่อน ๆ ก็ได้แสดงออกถึงความสามารถให้ผู้ปกครองได้เห็นเชิงประจักษ์ ดังนั้น ผู้ปกครองส่วนมากจึงมักสนับสนุนให้บุตรหลานของตนเข้าร่วมวงดุริยางค์ของโรงเรียน เพื่อฝึกให้บุตรหลานได้แสดงออกได้เต็มตามศักยภาพตามวัย เช่นเดียวกับ จารึก ศฤงค์ (2546) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการสอนและมีวิธีการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ทางด้านดนตรีโดยตรง จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งการสนับสนุนจากผู้ปกครองเพียงฝ่ายเดียวไม่ทำให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการเต็มศักยภาพ แต่จำเป็นต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับทางโรงเรียน มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ปราชาญา กล้าผจญ (2545) ที่สรุปไว้ว่า ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งทำให้บรรลุปเป้าหมาย เกิดความพึงพอใจกับทั้งโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยไม่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียวเท่านั้น นอกจากนั้น ผลการวิจัยของ พระชานนท์ จักกิจ (2555); ยงยุทธ พนาสนธ์ (2546); และ จารุพงศ์ พลเดช (2546) ต่างก็สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

3. พิจารณารายข้อ ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แสดงความคิดเห็นกับโรงเรียนก่อนและหลังการแสดงดนตรีหรือดุริยางค์เสมอ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่มีช่องทางให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอจะช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมให้ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอื่นๆ มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย (2554) ที่พบว่า การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งรวมถึงผู้ปกครองจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ และอายุของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศ และอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ กิรศักดิ์ กุลราช (2559); สุภัทรพร อุ่นทะ (2556); และจิตติมาพร เจริญวงศ์ (2551) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษากับโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน และมีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ ขวัญชัย น้ำสมบูรณ์ (2554) ที่ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านร่วมวางแผนและเสนอแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffé Test พบว่า ด้านการส่งเสริมประสบการณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ปริญาตรีกับสูงกว่าปริญาตรี และด้านภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ปริญาตรีกับสูงกว่าปริญาตรี เช่นเดียวกับ อัจฉริยา บุญมาสืบ (2558) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในงานวิชาการโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนอนุบาลบุญรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะในการวิจัย โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงของเด็กนักเรียนทั้งก่อนและหลังการแสดง โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครอง มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และปรับปรุงข้อผิดพลาดให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียนด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แสดงความคิดเห็นกับโรงเรียนก่อนและหลังการแสดงดนตรีหรือดุริยางค์เสมอ

1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมดุริยางค์โดยมีส่วนร่วมด้วยชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเป็นต้นแบบการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นๆ เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงดุริยางค์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนการแสดงดนตรี/ดุริยางค์ ด้านการสนับสนุนการเรียนดนตรี/ดุริยางค์ และด้านการส่งเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรจัดให้มีการวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นเสมือนวิจัยตั้งต้น จึงควรจะมีการวิจัยสนับสนุน เพื่อจะสะท้อนให้เห็นข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2.2 ควรจัดให้ฝ่ายวิจัยของโรงเรียน ทำการวิจัยในชั้นเรียนในเชิงลึก เปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กนักเรียนทั้งก่อนและหลังการเรียน เพื่อความชัดเจนในข้อมูล และมุ่งสู่การนำไปปฏิบัติต่อไป
- 2.3 ควรจัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียน ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียน
- 2.4 ควรทำการวิจัยในเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนที่มาจากผู้ปกครองว่าจะเป็นกลุ่มคนที่เป็นผู้นำ และสามารถชักจูงให้ผู้ปกครองอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้หรือไม่ มากหรือน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา สนเผือก. (2556). รายงานวิจัย การศึกษาการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะ
พัฒนาการทองเที้ยว. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- กิริศักดิ์ กุลราช. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีสากล ของโรงเรียนสารสาสน์
วิเทศมินบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). สถาบันรัชต์ภาคย์.
- ขวัญใจ ฮีลีย์. (2533). สภาพและปัญหาของดนตรีศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ขวัญชัย น้ำสมบูรณ์. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2555). พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน
แห่งชาติ พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- จารึก ศุภพงศ์. (2546). การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้าน
ดนตรี: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จารุพงศ์ พลเดช. (2546). การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการให้อำนาจปฏิบัติ. วารสารพัฒนาชุมชน, 42(4), เมษายน.
- จินตนา สุขจันทน์. (2549). การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2529). สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เฉลียว บุรีภักดิ์, และคนอื่น ๆ. (2545). ชุดวิชาการวิจัยชุมชน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. นนทบุรี: เอส.อาร์. พรินต์ติ้ง แมส
โปรดักส์.
- ชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์. (2545). ธรรมชาติในในความหมายของภาครัฐ เอกชน และประชาชน: กรณีโครงการโรงไฟฟ้า
พลังความร้อนถ่านหิน “หินกรูด”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิตีมาพร เจริญวงศ์. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนวัดศรี
สุธาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธัญพร ก้อยชูสกุล. (2554). การมีส่วนร่วมในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. The City Journal, 4(85), 30.
- ธราพงษ์ ทองกระจ่าง. (2556). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง สีสันเครื่องดนตรีสากล สำหรับนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี).
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- เนตรรุ้ง อยู่เจริญ. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครู สถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสาร พรหมณา. (2553). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. เข้าถึงได้จาก
<http://trang.nfe.go.th/alltis16/UserFiles/Pdf/wijaiman.pdf>. 28 สิงหาคม 2560.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2545). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2550). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น.การเสวนาทางวิชาการมหกรรมการจัดการศึกษา
ท้องถิ่น 2550. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- พงษ์พันธ์ แก้วหาญ. (2550). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอหนองสองห้อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พระชนนธ์ จักรใจ. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ภูวนตร มีประวดี. (2561). วงดุริยางค์. เข้าถึงได้จาก <https://max2069.wordpress.com/;วงดุริยางค์/>. 12 มีนาคม 2561.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและ
ราชการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ไมตรี โหมดเครือ. (2547). สภาพและปัญหาในการดำเนินการตามหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ยงยุทธ พนาสนธิ์. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา. วิทยาจารย์, 102(2), 21 - 27.
- รุ่งรุจน์ธัน บุนยรักษ์. (2560). เอกสารประกอบการปฐมนิเทศผู้ปกครอง ประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาล
บุนยรักษ์. กรุงเทพฯ: โรงเรียนอนุบาลบุนยรักษ์.
- โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
เชียงใหม่: ผู้แต่ง.
- ศุภชัย ธรรมวงศ์. (2551). การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
แม่ฮ่องสอน: สินชนะกาญจกัย.
- สนธยา สมปาง. (2545). กระบวนการสรรหาผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจไทยตามหลักธรรมาภิบาล ศึกษากรณี: การ
ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ กระจำยยุทธ. (2542). การศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายพิน พุทธิสาร. (2543). การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรกร อุ่นทะวารี. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอป่าแดด
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ, 10(2).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนตาม
เจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการบริหารหลักสูตรและ
การเรียนการสอน ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). การพัฒนาดัชนีชีวิตในประเทศและต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2552). วงศุริยางค์. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=วงศุริยางค์-๑๔-กันยายน-๒.12> มีนาคม 2561.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2545). รายงานผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่อง การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง: รูปแบบที่คัดสรร. กรุงเทพฯ: เอส ดี เค เปเปอร์ แอนด์ ฟอรัม.
- อรรถัย กักพล. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- อัญฉริยา บุญมาสีบ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2*

ฉัตรประภา อินทโชติ¹

สุพัฒนา หอมบุปผา²

จิตินันท์ ดั่งสุวรรณ³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำนวน 210 คน โดยวิธีการเทียบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงที่ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความเจริญก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว ด้านสถานะของอาชีพ ด้านเงินเดือน ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กรและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการปกครองบังคับบัญชา

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การปฏิบัติงาน

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

A Study on Performance Satisfaction of Teachers in Ban Rai district,
the Office of Uthai Thani Primary Educational Service Area 2

Chatprapa Intachot¹

Supattana Hombuppha²

Thitinan Daungsuwan³

Abstract

The purpose of the study was to study the performance satisfaction of teachers in Ban Rai district, the Office of Uthai Thani Primary Educational Service Area 2. The sample of the study were 210 teachers in Ban Rai district, the office of Uthai Thani Primary Educational Service Area 2, selected by proportion and simple random sampling. The tool used for collecting the data was 5 rating scale questionnaires with reliability coefficient of 0.94. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study found that Performance satisfaction of teachers in Ban Rai district, the Office of Uthai Thani Primary Educational Service Area 2 was at the high level. The highest level was working condition, followed by relationship with supervisor, job security, career advancement, relationship with colleagues, relationship with subordinates, personal life, career status, salary, policy and administration of the organization. The lowest performance satisfaction was the terms of supervising.

Keywords: Satisfaction, Performance

¹ Student in Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Advisor

³ Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Co-Advisor

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคน ช่วยสร้างเสริมความรู้ ความคิด ทักษะและเจตคติให้รู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ แล้วนำความรู้ความเข้าใจไปใช้แก้ปัญหา พร้อมทั้งสร้างเสริมชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่กำหนดไว้ข้อแรก คือ คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองต้นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณมีวิถีชีวิตที่พอเพียงและมีความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 6 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนั้น ถือว่ามีค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกคน เป็นเรื่องที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจและนำมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์และปรับปรุงงานให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นผู้บริหารทุกระดับนอกจากจะมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายวางแผนงาน จัดองค์การ วินิจฉัยสั่งการ ประสานประโยชน์ของบุคคลและองค์การ ตลอดจนเป็นตัวอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ใต้บังคับบัญชาแล้ว สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะลืมเสียมิได้ คือ การโน้มน้าวจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานให้ประสานสามัคคี

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีผลกระทบต่อความสำเร็จของงานและต่อองค์กรนั้น ๆ รวมถึงความสุขของผู้ปฏิบัติงาน องค์กรใดก็ตามหากบุคคลในองค์กรไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ก็ส่งผลให้ผลงานและการปฏิบัติงานต่ำ คุณภาพของงานลดลง เมื่อมีการขาดงานหรือลาออกจากงาน แต่ในทางตรงกันข้ามนั้น หากองค์กรมีบุคคลที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูง ย่อมส่งผลดีในทางบวกต่อการปฏิบัติงาน ดังนั้น ถ้าหน่วยงานใดได้เห็นความสำคัญของการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นกับบุคคลในหน่วยงานของตนและมีความเข้าใจในปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมจะทำให้องค์กรนั้นทำงานได้บรรลุเป้าหมายและบุคคลในหน่วยงานก็มีความสุขในการปฏิบัติงาน และองค์กรมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

ในปัจจุบันนี้พบปัญหาเกี่ยวกับครู เช่น ครูมีภาระงานมากและหลากหลาย ครูมีความพึงพอใจในการทำงานต่ำ ปัญหาหนี้สินของครู การผลิตครูและการบรรจุครูไม่สัมพันธ์กัน อัตราเข้าออกของครูสูงจางชั่วคราวสูงเนื่องจากขาดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ รวมถึงไม่มีโอกาสได้เพิ่มค่าจ้าง จากการสำรวจพบว่าครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนจึงทำให้ครูไม่ทุ่มเทในการปฏิบัติงาน (ชัตติยาพร สุทธิ, 2555, หน้า 3)

ซึ่งโรงเรียนในอำเภอบ้านไร่ ประสบปัญหาในเรื่องการขยายของข้าราชการครูอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้ขาดแคลนข้าราชการครู ซึ่งเป็นสาเหตุให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่อง นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ครูผู้สอนขาดความตั้งใจในการทำงาน นอกจากนี้ครูไม่ได้มีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวยังมีภาระงานอื่น ๆ ที่ครูจะต้องรับผิดชอบ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่วัดผลประเมินผล เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงิน เป็นต้น อาจจะเป็นการสร้างความเป็นปึกแผ่นในการทำงานได้และไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก เพราะถ้าหากครูผู้สอนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ปัญหาข้างต้นนั้นจะหมดไป จะทำให้ครูมีความรัก ผูกพัน และศรัทธาในองค์กรมากขึ้น เป็นการลดการขาดแคลนครู หรือครูขยายไปสังกัดในหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2, 2558, หน้า 8)

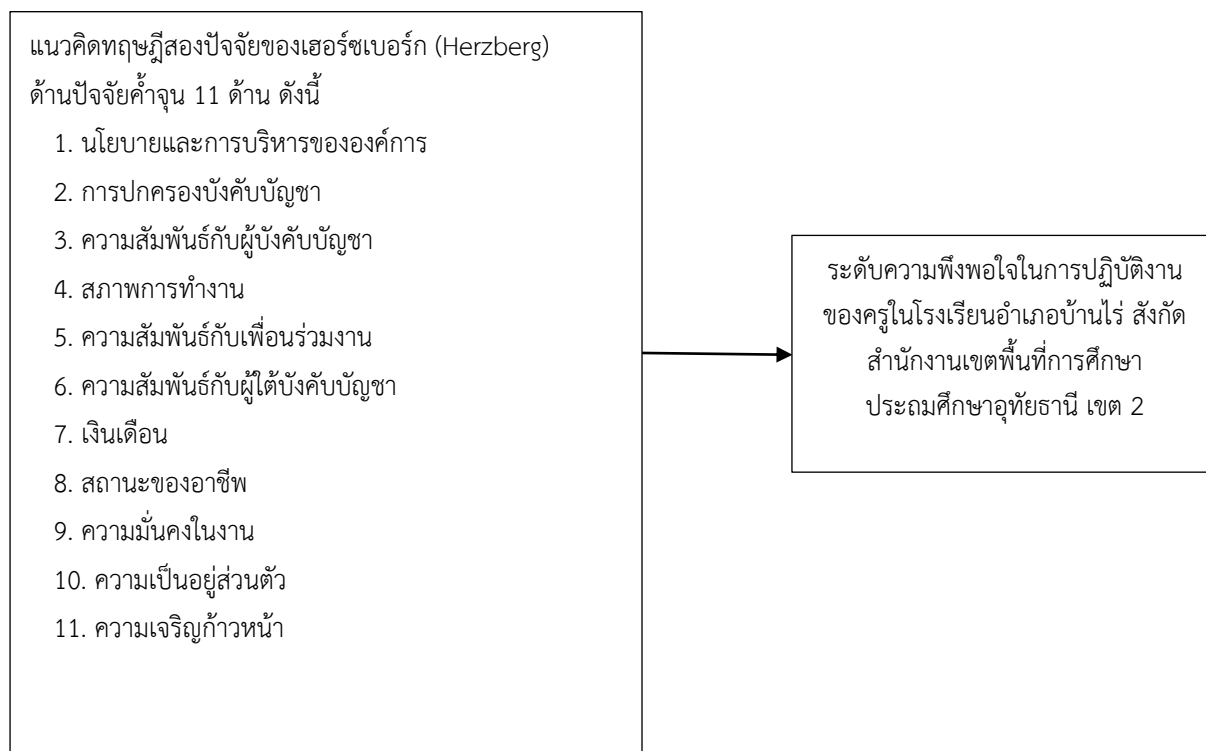
จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ทำให้ครูต้องรับสภาวะกดดันทางสังคม ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้ศึกษาได้ศึกษาขอบข่าย ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะนำเฉพาะปัจจัยค่าจุน 11 ด้าน

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้ศึกษานำเสนอวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 460 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำนวน 210 คน จากตารางของเคซี, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) โดยวิธีการเทียบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่ายของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ประกอบด้วย 11 ด้าน คือ 1) นโยบายและการบริหารขององค์การ 2) การปกครองบังคับบัญชา 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 4) สภาพการทำงาน 5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

6) ความสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชา 7) เงินเดือน 8) สถานะของอาชีพ 9) ความมั่นคงในงาน 10) ความเป็นอยู่ส่วนตัวและ 11) ความเจริญก้าวหน้า แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ขอให้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนำส่งหนังสือและแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความเรียบร้อยในการตรวจแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	73	34.80
1.2 หญิง	137	65.20
รวม	210	100.00
2. อายุ		
2.1 20 - 30 ปี	52	24.80
2.2 31 - 40 ปี	82	39.00
2.3 41 - 50 ปี	48	22.90
2.4 51 - 60 ปี	28	13.30
รวม	210	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	92	43.80
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	118	56.20
รวม	210	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 น้อยกว่า 5 ปี	42	20.00
4.2 5 - 10 ปี	87	41.40
4.3 11 - 20 ปี	67	31.90
4.4 21 ปีขึ้นไป	14	6.70
รวม	210	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.20 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.00 การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.20 และประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในภาพรวม

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร	3.65	0.42	มาก	10
2	ด้านการปกครองบังคับบัญชา	3.53	0.35	มาก	11
3	ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	4.00	0.38	มาก	2
4	ด้านสภาพการทำงาน	4.12	0.60	มาก	1
5	ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.98	0.47	มาก	5
6	ด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.96	0.39	มาก	6
7	ด้านเงินเดือน	3.68	0.43	มาก	9
8	ด้านสถานะของอาชีพ	3.81	0.43	มาก	8
9	ด้านความมั่นคงในงาน	4.00	0.47	มาก	3
10	ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว	3.84	0.48	มาก	7
11	ด้านความเจริญก้าวหน้า	3.98	0.42	มาก	4
รวมเฉลี่ย		3.87	0.16	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ทั้ง 11 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความมั่นคงในงาน ($\bar{X} = 4.00$) และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่ำที่สุด คือ ด้านการปกครองบังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.53$)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในทุกด้านมาวิเคราะห์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านสภาพการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความมั่นคงในงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่ำที่สุด คือ ด้านการปกครองบังคับบัญชา

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้วิจัยนำมามีอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายและการบริหารขององค์กร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการศึกษามากขึ้น มีการให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาของโรงเรียน ผู้บังคับบัญชามีการมอบหมายงานได้ชัดเจน การเตรียมแผนการดำเนินงานล่วงหน้าสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีการพัฒนาหน่วยงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิริพร เมฆสุวรรณ (2550) ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านนโยบายและการบริหารขององค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก 4 ข้อ ยกเว้นข้อที่ 1 ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานของบุคลากรทุกคน ข้อที่ 2 ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญเป็นธรรมและโปร่งใสในการพิจารณาความดี ความชอบ และข้อที่ 7 ผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาอาจจะไม่เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้หน่วยงานเป็นไปตามความคิดเห็นของผู้บริหารเพียงผู้เดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัดติยาพร สุทธิ (2555) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 1 ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชามีความยินดีเมื่อเห็นครูประสบความสำเร็จ แสดงความห่วงใยให้ความช่วยเหลือเมื่อครูประสบปัญหาหรือได้รับความเดือดร้อน ให้ความเป็นกันเอง คอยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ ให้ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานจึงทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ตรียาภรณ์ สำเลิศรัมย์ (2556) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนล้วนมีภาวะผู้นำทาง การบริหารทางวิชาการ และมีความเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือ คอยแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

1.4 ด้านสภาพการทำงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน อาคารสถานที่และห้องปฏิบัติการของโรงเรียนมีเพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยีมีเพียงพอทั้งกับจำนวนนักเรียน มีบรรยากาศของความเป็นมิตรและเอื้ออาทร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัดติยาพร สุทธิ (2555) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 1 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า เพื่อนร่วมงานมีน้ำใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานของโรงเรียน มีความรักใคร่ สามัคคี มีกัลยาณมิตรต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กมลรัตน์ มีผดุง (2550) ผลการวิจัยพบว่า พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าการที่สนับสนุนความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและยอมรับในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน การเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วะสรณ สอนนุช และสุรัชย์ สิกขาบัณฑิต (2557) ผลการวิจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอำเภองครักษ์ ในปีงบประมาณ 2557 และปัจจัยค่าจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านเงินเดือน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับ เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การได้รับสวัสดิการและสิทธิที่ควรได้รับอย่างเป็นธรรม รวมถึงการได้รับความเป็นธรรมในการขึ้นเงินเดือน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ วรโพธิ์ (2551) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านเงินเดือน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านสถานะของอาชีพ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า การได้รับความเชื่อมั่นในอาชีพครูจากผู้ปกครอง ความภูมิใจในความเป็นครู

การได้รับการยอมรับนับถือจากศิษย์ การได้รับการยอมรับจากสังคม มีความตระหนักในวิชาชีพ ว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความมั่นคง มีความรักในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานผลวิจัยของ รสริน กิติเกียรติกศักดิ์ (2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเครือมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเครือมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ด้านสถานะของอาชีพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านความมั่นคงในงาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาให้ความคุ้มครอง ดูแลรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของครู มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในวิชาชีพครู รักและผูกพันในงานที่ทำโดยไม่คิดลาออกก่อนเกษียณอายุ ไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนไปปฏิบัติงานในอาชีพอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัดติยาพร สุทธิ (2555) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเครือมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ด้านความมั่นคงในงานโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า ครูได้มีเวลาพักผ่อนหลังจากปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวัน มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมกับครอบครัว ใช้ชีวิตเรียบง่าย มีความพอเพียงเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีความสะดวกสบายในการเดินทางมาปฏิบัติงานที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วะสรณ สอนนุช, และสุรัชย์ สิกขาบัณฑิต (2557) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอำเภองครักษ์ ในปัจจัยกระตุ้น และปัจจัยค้ำจุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัวโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.11 ด้านความเจริญก้าวหน้า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูได้มีโอกาสได้รับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีโอกาสได้รับรางวัลหรือสิ่งตอบแทนอื่นจากหน่วยงานเมื่อทำงานประสบความสำเร็จได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ทำผลงานทางวิชาการ ครูได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาความดี ความชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิริพร เมฆสุวรรณ (2558) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บังคับบัญชาควรให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน และควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีความเจริญก้าวหน้า สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ

1.2 ผู้บังคับบัญชาควรให้ความเสมอภาคแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนทั้งในเรื่องภาระงานการได้รับความเป็นธรรมในการขึ้นเงินเดือน การพิจารณาความดี ความชอบและสวัสดิการที่ควรจะได้รับต่าง ๆ

1.3 ควรสร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงานที่ดี ควรมีการปลูกต้นไม้บริเวณโรงเรียน ปรับปรุงทัศนียภาพทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้สะอาดและสวยงาม มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในด้านการปกครองบังคับบัญชา

2.2 ควรศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในด้านการปกครองบังคับบัญชา

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ มีผดุง. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชัดติยาพร สุทธิ. (2555). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

- ตริยาภรณ์ สำเลิศรัมย์. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รสริน กิติเกียรติศักดิ์. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเครือมารีวิทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วะสรณ สอนนุช, และ สุรัชย์ สิกขบัณฑิต. (2557). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอำเภอองครักษ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ศิริวรรณ วรโพด. (2551). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริพร เมฆสุวรรณ. (2558). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. (2558). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2558 – 2560. อุทัยธานี: ผู้แต่ง.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อสมการโดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับ การเสริมแรงบวก โรงเรียนศิรีมาศพิทยาคม อำเภอศิรีมาศ จังหวัดสุโขทัย*

ณิชนมล พองมูล¹
สายฝน วิบูลรังสรรค์²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อสมการ โดยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 34 คน โรงเรียนศิรีมาศพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องอสมการ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าที (t-test dependent และ t-test one sample)

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนด้วยเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวกมี คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 3.71 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 11.38 ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยการใช้เกม, การเสริมแรงทางบวก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

* บทความวิจัย

¹ นิสิตสาขาคณิตศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

The Development of Academic achievement of Mathayomsuksa 3 on inequality topic Through the Instructional Method Based on Game combined with the use of Positive Reinforcement

Nidkamon Fongmool¹

Saifon Vibulrangson²

Abstract

This research aims to develop the academic achievement of Mathayomsuksa 3 on inequality topic through the instructional method based on game combined with the use of positive reinforcement. The sample was 34 students of Mathayomsuksa 3 Khirimart Pittayakom school, Sukhothai province, selected by purposive sampling. The research instruments utilized in this study included 1) lesson plans based on Game combined with the use of Positive Reinforcement, and 2) multiple-choice tests consisting of 15 questions. The data were analyzed by using, percentage, mean, standard deviation, t-test dependent, and t-test one-sample.

The findings demonstrate that the students' post-test scores (11.38) were significantly higher than their pre-test's scores (3.71). The post-test is, moreover, significantly higher than the determined criterion of 70 at .05 level. After being taught through the Instructional Method Based on Game combined with the use of Positive Reinforcement.

Keywords: The Instructional Method Based on Game, Positive Reinforcement, Academic Achievement

¹ Undergraduate Students majoring in Mathematics, Faculty of Education, Naresuan University

² Assist.prof.Dr., Department of Education, Faculty of Education, Naresuan University

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ไว้ว่าวิชาคณิตศาสตร์นั้นมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผนสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือ สถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบช่วยให้คาดการณ์วางแผนตัดสินใจแก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมการพัฒนาการศึกษาด้านคณิตศาสตร์จึงนับว่าเป็นการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ที่พอเพียง สามารถนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ที่จำเป็นไปพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ ดังนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่ต้องจัดสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนแต่ละ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดให้ ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นสาระที่ต้องใช้ทักษะในการเรียนรู้หลายด้าน แต่เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับนามธรรม ทำให้การเรียนรู้สาระคณิตศาสตร์ไม่บรรลุตามจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ ประสิทธิภาพเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น สาเหตุจากตัวผู้สอน ครูมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะ ศึกษาค้นคว้า (กาญจนา เจริญศิริ, และ เพ็ญณี แรพรอด, 2547, หน้า 1) ซึ่งสำหรับเด็กไทยนั้นเพียงแค่อายุถึงวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนหลาย ๆ คนบอกว่า เป็นวิชาที่ยาก ไม่ชอบเรียนเพราะมีแต่การคำนวณเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่อีกหลายคนมีคำถามว่าทำไมต้องเรียนคณิตศาสตร์ จึงจำเป็นต้องสร้างเจตคติที่ดีให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนไม่รู้สึกว่าการเรียนคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่น่าเบื่อ และรู้สึกอยากเรียนมาก (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553) จะเห็นได้ว่าสาเหตุหลักของการที่ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ไม่สูงมาจากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูและเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ดังนั้นครูควรที่จะต้องปรับการจัดกิจกรรมการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้น

ปัจจุบันผู้วิจัยเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงเรียนศรีมาศพิทยาคม ได้ทำการศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 พบว่า ภาคเรียนที่ 2 ประกอบด้วย 4 เนื้อหา นักเรียนมีผลคะแนนดังนี้ 69.96 78.26 74.26 และ 95.47 เรียงตามลำดับ จะเห็นว่าเนื้อหาของความน่าจะเป็น สถิติ และการเสริมทักษะกระบวนการคณิตศาสตร์ จะมีผลสัมฤทธิ์ที่จัดอยู่ในเกณฑ์สูงต่ำที่สุดคือ เรื่อง อสมการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง อสมการ จากนั้นผู้วิจัยทำการสำรวจความสนใจของนักเรียน พบว่า สิ่งดึงดูดความสนใจของเด็กมากที่สุดก็คือเกม ไม่ว่าจะเป็นเกมกระดาน เกมคอมพิวเตอร์ หรือเกมในโทรศัพท์มือถือ เด็กทุกคนไม่ว่าจะเพศสภาพใดล้วนชื่นชอบการเล่น เกม โดยเมอร์เรียม-เว็บสเตอร์ (Merriam-Webster, online) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับเกมว่าเป็นกิจกรรมทางร่างกายหรือจิตใจหรือการแข่งขันที่มีกฎซึ่งทำให้คนมีความเพลิดเพลิน จะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เล่นเกิดความสุขสนุกสนานและสามารถที่จะดึงดูดความสนใจของผู้เล่นให้อยู่กับเกมนั้นได้ ยิ่งผู้เล่นสามารถที่จะชนะเกมนั้นได้และได้คะแนนมากขึ้น ย่อมทำให้ผู้เล่นรู้สึกมีความสุข และต้องการที่จะเล่นเกมต่อไป การแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนี้ จึงต้องทำการปรับเปลี่ยนการจัดการสอนคณิตให้ นักเรียนมีความรู้สึกรักอันดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยดึงดูดความสนใจและสร้างความรู้สึกรักอันดีต่อคณิตศาสตร์ของนักเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการสอนผ่านเกม ทิศนา ขัมมณี (2544, หน้า 81 - 85) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้เรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาและ ข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลของการเล่นเกมของนักเรียนมาใช้ในการสรุปการเรียนรู้โดยมีจุดประสงค์ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยนักเรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้ประสบการณ์ตรงเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง แต่เกมไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่เดียวที่จะกระตุ้นความอยากเรียนของนักเรียนจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ พฤติกรรมนิยม ในประเภทของการเสริมแรงทางบวกของ สกินเนอร์ โดยการเสริมแรงทางบวก คือ สภาพการณ์ที่ช่วยให้พฤติกรรมเงื่อนไขแบบการกระทำเกิดขึ้นในด้านความถี่ที่จะเป็นไปได้ เช่น การชมเชย การให้คะแนน การให้รางวัล (คู่มือการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสู่การวิจัยในชั้นเรียน, 2555, หน้า 7 - 8)

จากข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจึงคิดหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวจึงศึกษางานวิจัยของ ชนะชัย โลหะการก (2551) ที่ได้จัดกิจกรรมการสอนโดยใช้เกมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องจำนวนนับ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนนับ หลังจากรับการสอนโดยใช้เกมสูงกว่าก่อนการสอนโดยใช้เกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมต่อการจัด

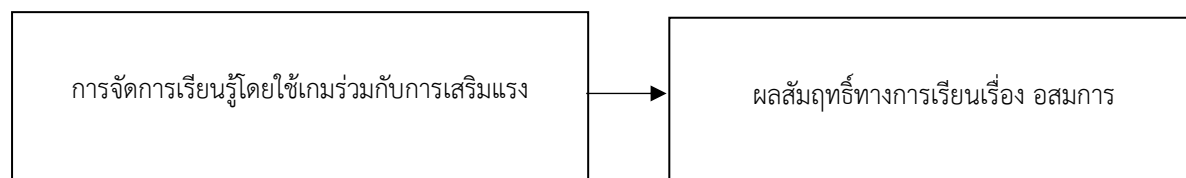
การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ และในการวิจัยของ พิริยพงศ์ เตชะศิริยีนง (2552) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวนโดยใช้เกมคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบสืบสวนสอบสวนโดยใช้เกมคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปัจจุบันได้มีผู้ที่นำการเสริมแรงทางบวกไปใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น เห็นได้จากงานวิจัยของ อริสรา อัครพิสิฐ (2558) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมพฤติกรรม การทำการบ้านด้วยการเสริมแรงทางบวก พบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมทำการบ้านด้วยการเสริมแรงทางบวก เป็นแรงจูงใจในการเรียนการสอนที่ดี เพราะนอกจากจะทำให้นักศึกษา ตั้งใจเรียนมากขึ้น แล้วยังส่งผลให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำการบ้าน และมีความพยายามทำการบ้านด้วยตัวเองมากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เป็นเทคนิคและนวัตกรรมที่น่าสนใจ มีผู้ที่นำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกม และการเสริมแรงทางบวกมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนแล้วเกิดผลดีกับประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการจัดการเรียน การสอนโดยใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังด้วยการใช้วิธีการสอนโดยใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ด้วยการใช่วิธีการสอนโดยใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย ห้อง 3 จำนวน 34 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อสมการ โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ จำนวน 10 แผน รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ จัดทำตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม โครงสร้างรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัด เนื้อหาการเรียนรู้ และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล จำนวน 10 แผน แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจะใช้เวลา 1 - 2 ชั่วโมง โดยมี ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้สอน และ 3) ชี้สรุป โดยเกมและการเสริมแรงทางบวกจะอยู่ในขั้นสอน จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เสนอต่อครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและการประเมินผลการเรียนรู้ และปรับปรุงตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 15 ข้อ สร้างโดยการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม รายวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ และศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นสร้างข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ เสนอครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้องของ การสื่อความหมายคำถาม จากนั้นปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ จัดพิมพ์และนำไปสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิเคราะห์คะแนนรายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (B) ได้ผลค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ $-0.83 - 0.64$ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง $0.2 - 1.0$ ได้จำนวน 15 ข้อ จากค่าอำนาจจำแนก $0.25 - 0.64$ นำข้อสอบจำนวน 15 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ ได้ค่าเท่ากับ 0.7116 จัดทำเป็นแบบสอบฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่อง อสมการ โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

2. ดำเนินการทดลองโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อสมการ จำนวน 10 แผน รวม 12 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 25 ตุลาคม 2562 ถึง 15 พฤศจิกายน 2562

3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน จากการเรียนโดยวิธีการสอนโดยใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้ 1) ค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) ค่าอำนาจจำแนก 5) ค่าความเชื่อ 6) ค่า t-test 7) วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์สูตร t-test แบบ One samples t-test

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อสมการ โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที (t-test) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	$\bar{D}$	t-test	Sig(1-tailed)
การทดสอบก่อนเรียน	34	15	3.71	24.71	1.31	7.68	19.52*	0.00
การทดสอบหลังเรียน	34	15	11.38	75.88	2.27			

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานโดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และหลังเรียน เท่ากับ 3.71 คะแนน และ 11.38 คะแนน ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 1.31 และ 2.27 ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที (t-test) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการ ใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียน หลังเรียน และเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	t-test	Sig(1-tailed)
การทดสอบหลังเรียน	34	15	11.38	75.88	2.27	2.27*	0.0150

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 11.38 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียน เท่ากับ 2.27 คิดเป็นร้อยละ 75.88 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ผลปรากฏว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องของอสมการ โดยใช้วิธีการสอนด้วยเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม ที่เรียนโดยใช้วิธี

การสอนโดยการใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาคะแนนหลังเรียนเป็น รายบุคคลพบว่า มีนักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 73.53 จากนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เป็น เพราะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เชื่อมโยง ความรู้เดิม และสร้างเสริมความรู้ใหม่จากประสบการณ์ที่ใช้กิจกรรมเกมภายในห้องเรียน ตลอดจนเกมที่ นำมาใช้ใน กระบวนการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ของการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขสนุกสนาน โดย สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2544, หน้า 81 - 85) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการใช้เกม เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้เรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาและข้อมูลของ เกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลของการเล่นเกมของนักเรียนมาใช้ในการสรุปการเรียนรู้โดยมีจุดประสงค์ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยนักเรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้ประสบการณ์ ตรงเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้นเพียงพอที่จะสนับสนุนผลการวิจัย ที่ใช้วิธีการสอน โดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตา วจนาคกุล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การสอนโดยการใช้เกม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องจำนวนนับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เกม เรื่องจำนวนนับ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนนับ หลังจาได้รับการสอนโดยการใช้เกม สูงกว่าก่อนการสอนโดยการใช้เกม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิริยพงศ์ เตชะศิริยีน (2552) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทาง การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน แบบสืบสวนสอบสวนโดยใช้วิชา เกมคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังได้รับการสอนโดยการใช้การสอนแบบสืบสวนสอบสวน โดยการใช้เกมคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังใช้การเสริมแรงทางบวกร่วมกับการใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกม ผู้วิจัยมีการกล่าวชมเชยและมีการให้คะแนน พิเศษสำหรับผู้ชนะ เพื่อเสริมแรงทางบวกให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่มีความต้องการเรียนรู้เกมที่ผู้วิจัยที่จัดกิจกรรมภายใน ห้องเรียน กระตุ้นพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของสกินเนอร์ (คู่มือการปรับ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสู่การวิจัยในชั้นเรียน, 2555, หน้า 7 - 8) ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยม ในประเภทของการเสริมแรงทางบวก กล่าวว่าการเสริมแรงทางบวก คือ สภาพการณ์ที่ช่วยให้พฤติกรรมเงื่อนไขแบบการกระทำ เกิดขึ้นในด้านความที่น่าจะเป็นไปได้ เช่น การชมเชย การให้คะแนน การให้รางวัล จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้นเพียงพอที่จะสนับสนุนผลการวิจัยที่ใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกมร่วมกับการเสริมแรงทางบวก เรื่อง อสมการ สามารถพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสรา อัครพิสิฐ (2558) ได้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการทำการบ้านด้วยการเสริมแรงทางบวก พบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการทำการบ้านด้วยการเสริมแรงทางบวกเป็นแรงจูงใจในการเรียนการสอนที่ดี เพราะนอกจากจะทำให้ นักศึกษา ตั้งใจเรียนมากขึ้น แล้วยังส่งผลให้นักศึกษา มีความกระตือรือร้นในการทำการบ้าน และมีความพยายามทำการบ้าน ด้วยตัวเองมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่ายังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 จากนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีพฤติกรรมขาดเรียนอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ไม่ได้ร่วมกิจกรรม การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนโดยการใช้เกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ทำให้ไม่สามารถที่จะติดตามเนื้อหา การเรียนก่อนหน้าได้ทัน เนื่องจากกิจกรรมเกมที่คุณวิจัยได้จัดการเรียนรู้นั้นมีการแบ่งเนื้อหาที่จำเป็นจะต้องใช้จำนวนสองชั่วโมง ผู้เรียนที่ขาดเรียนเมื่อมาเรียนจะไม่สามารถเชื่อมโยงความต่อเนื่องของเกมได้ทันที่ต่างจากผู้เรียนที่เคยร่วมกิจกรรมมาแล้ว หนึ่งครั้ง ดังนั้นควรมีความทบทวนกฎ กติกา และเงื่อนไขของรางวัลให้แก่ผู้เรียนอีกครั้ง หรือให้ผู้เรียนที่ขาดเรียน ทำกิจกรรมคู่ร่วมกับ ผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษ โดยชี้แจงให้ผู้เรียนในห้องได้รับทราบทั่วกัน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนโดยการเล่นเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก พบว่า กิจกรรมเกมนั้นจะมีข้อจำกัดทางเวลาในการจัดกิจกรรม เช่นกิจกรรมเกมที่มีความสนุกจะทำให้การควบคุมชั้นเรียนเป็นไปได้ยาก จึงต้องมีช่วงเวลาเพิ่มเติมเนื่องจากต้องใช้เวลามากขึ้นในการควบคุมชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนโดยการเล่นเกม ร่วมกับการเสริมแรงทางบวก ยังมีนักเรียน บางส่วนมีพฤติกรรมขาดเรียนส่งผลให้ตามการเรียนรู้ไม่ทัน ควรมีการแก้ไขและ ปรับพฤติกรรมของการขาดเรียนที่มีการส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาญจนา เจริญสี, และเพ็ญณี แร่อท. (2547). การสังเคราะห์นวัตกรรมการสอนจากผลงานวิจัยกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนะชัย โลหะการก. (2551). การจัดการกิจกรรมการสอนโดยใช้เกมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์
เรื่อง จำนวนนับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน).
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ฐิตา วจนาคกุล. (2555). การสอนโดยใช้เกมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนนับของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ทศนา แหมมณี. (2552). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:
ด้านสู่การพิมพ์.
- ปริญพงศ์ เตชะศิริยิณ. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบ
สืบสวนสอบสวนโดยใช้เกมคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล. สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การมัธยมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฟาฏินา วงศ์เลขา. (2553). การเรียนคณิตศาสตร์: ความจำเป็นที่ไม่ควรมองข้าม. เข้าถึงได้จาก
<http://social.obec.go.th/node/22>. 10 สิงหาคม 2558.
- อริสรา อัครพิสิฐ. (2558). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการทำบ้านด้วย
การเสริมแรงทางบวก. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรงด้วยการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*

อัญชลี คำแพง¹
สายฝน วิบูลรังสรรค์²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม อำเภอศิริมาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 23 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนด้วยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องการเคลื่อนที่และแรง การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร้อยละ การทดสอบค่า t - test แบบ t-test dependent และ One sample t-test

ผลการทดลองที่ได้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนวิธีการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E), เทคนิคการสอน TAI

* บทความวิจัย

¹ นิสิตปริญญาการศึกษาบัณฑิต, สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

The Development of Academic Achievement on Fundamental Physics Motion and Forces Through the 7E Learning Inquiry Cycle Model with TAI Technique of Mathayomsuksa 5

Aunchalee Kampaeng¹

Saifon Vibulrangson²

Abstract

The purposes of this research were to compare academic achievement on motions and forces before and after using 7E learning Inquiry cycle model with TAI technique and compare them to the criterion. The samples used in the study were Mathayomsuksa 5/4 students of Kheereemaspittayakom school, Kheereemas, Sukhotai in the second semester of the 2019 academic year; 23 students were selected by purposive sampling. The method used were 5 lesson plan of 7E learning Inquiry cycle model with TAI technique and the motion and forces achievement test which analyses by were mean, standard deviation using t-test (Dependent Samples) and One sample t-test.

The results of the research showed that: The post motions and forces achievement scores was higher than before using 7E learning Inquiry cycle model with TAI technique, which was statistically different at .05 levels and The motion and forces achievement scores was 70% higher, which was statistically different at .05 levels.

Keywords: Achievement, 7-Step Learning Cycle Learning (7E), TAI Teaching Techniques

¹ Undergraduate Students majoring in Physics, Faculty of Education, Naresuan University

² Assistant Professor Dr., Department of Education, Faculty of Education, Naresuan University

บทนำ

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับ กระบวนการมีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการในการสืบหาความรู้ และการแก้ปัญหาที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนมีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อย่างหลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, หน้า 92) ฟิสิกส์เป็นวิทยาศาสตร์สาขาหนึ่งที่ศึกษาหากฎเกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติความสัมพันธ์ระหว่างสสารและพลังงาน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4) การค้นคว้าหาความรู้ทางฟิสิกส์ทำได้โดยการสังเกตการทดลองและเก็บ รวบรวมข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นทฤษฎีหลักการหรือกฎ ความรู้เหล่านี้สามารถนำไปใช้อธิบาย ปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือทำนายสิ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการนำหลักการทางฟิสิกส์ไป ประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงความคิดและในเชิงปฏิบัติ (สุรสิงห์ นิรชร, และศิลาปะชัย บุรณพานิช, 2543)

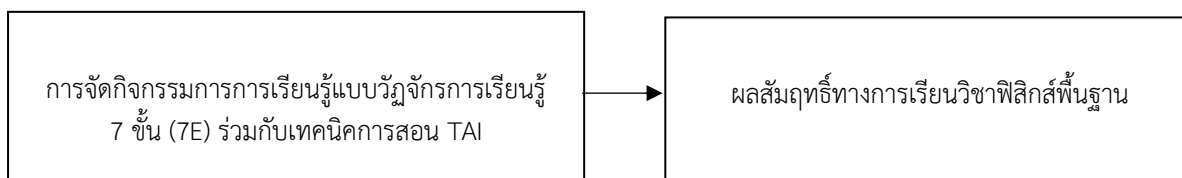
เมื่อพิจารณารายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ในรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม พบว่า ในเรื่อง การเคลื่อนที่และแรง นักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.65 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งกำหนดให้นักเรียนต้องมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป จากการสำรวจสภาพปัญหาเบื้องต้น เกิดจากสาเหตุ สำคัญดังนี้ ประการแรกวิชาฟิสิกส์มีเนื้อหาค่อนข้างยาก ซับซ้อน ทำความเข้าใจยาก และมีเนื้อหามากเกินไป ทำให้ผู้สอนต้องรีบสอนเนื้อหาให้จบ เป็นผลทำให้นักเรียนไม่สนใจฝึกคิดฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ประการที่สองผู้สอนจะใช้วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนมีบทบาทน้อยในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นการสื่อสารทางเดียวโดยมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยจะเน้นการบรรยาย เนื้อหามากกว่ากระบวนการ และประการที่สามผู้เรียนส่วนมากขาดทักษะในการแสวงหาความรู้และสรุปองค์ความรู้ เป็นผลให้พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนไม่ดีนัก ผู้เรียนจึงขาดความกระตือรือร้น จากปัญหา ดังกล่าว ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากผู้พูดมาเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาคำตอบของปัญหาในการจัดการเรียนรู้เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น 7(E) เป็นรูปแบบที่ใช้วิธีการสืบเสาะวิทยาศาสตร์นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้นักเรียน ได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะและฝึกทักษะการตัดสินใจ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การสอนวิธีหนึ่งที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เพราะวิธีการสอนแบบนี้สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ยั่วยุให้เกิดความสนใจที่จะเรียนอีกทั้งช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย และถูกต้องตามจุดมุ่งหมายที่จะช่วยประหยัดเวลาทั้งผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มากขึ้น ช่วยส่งเสริมความร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม (ขวัญใจ บุญฤทธิ์, 2535, หน้า 4) วิธีการสอนที่กล่าวถึง คือ Team Assisted Individualization (TAI)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เน้นบรรยายภาคในการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด และช่วยเหลือพึ่งพาตนเองขณะที่ทำงานร่วมกัน โดยหวังว่านักเรียนจะสามารถพัฒนาความเข้าใจในวิชาฟิสิกส์พื้นฐานเรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศิริมาศพิทยาคม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐานให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI โดยการเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ คะแนนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง สูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง มากกว่าร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23 คน โดยใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แผนจัดการเรียนรู้เรื่อง การเคลื่อนที่และแรงโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ รายวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์สาระสำคัญและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ศึกษาแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เขียนแผนการเรียนรู้เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยตรวจสอบองค์ประกอบ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล นำข้อเสนอแนะจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากที่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษาประเมินแล้วมาวิเคราะห์ แก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ ศึกษากระบวนการการสร้างข้อสอบ จากนั้นวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัดในบทเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนศรีรัตนาพิทยาคม อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ให้สอดคล้องกับผังข้อสอบที่กำหนดไว้ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อเสร็จแล้วนำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างขึ้นเสนอต่อครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และ ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของข้อคำถามในแต่ละข้อ รวมทั้งความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง จำนวน 40 ข้อ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ผ่านการเรียน เรื่องการเคลื่อนที่และแรง และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรวจสอบให้คะแนนและ นำมาวิเคราะห์คะแนนรายข้อ หาค่าอำนาจจำแนก(B) โดยกำหนดคะแนนจุดตัดที่ร้อยละ 70 ซึ่งหาค่าอำนาจจำแนก ออกมาได้ -0.50 - 0.67 และคัดเลือกแบบทดสอบจากค่าอำนาจจำแนก(B) ให้อยู่ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 และเลือกข้อที่ผ่าน จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.25 - 0.67 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับของแบบทดสอบโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ Lovett ได้ค่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น คือ 0.8723 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ผู้วิจัยได้ใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Design ในการดำเนินการทดลองดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การเคลื่อนที่และแรง แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก 20 ข้อ
2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI เรื่องการเคลื่อนที่และแรง จำนวน 5 แผน โดยใช้ระยะเวลาในการสอน 10 ชั่วโมง
3. หลังจากทำการทดลองเสร็จ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การเคลื่อนที่และแรง แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. นำคะแนนจากการตรวจกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ มาคำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลัง ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI โดยใช้สถิติ t-test dependent Samples
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว One sample t-test

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig(1-tailed)
การทดสอบก่อนเรียน	19	6.87	1.60	27.28*	0.0000
การทดสอบหลังเรียน	19	15.09	1.53		

จากตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรงของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.87 และ 1.60 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 15.09 และ 1.53 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็น 14 คะแนน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนผ่านเกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	t	Sig(1-tailed)
หลังเรียน	23	20	14	15.09	1.53	75.88	3.40*	0.0013

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์พื้นฐานของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI มีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.09 และ 1.53 ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละ 75.43

อภิปรายผล

จากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐาน เรื่อง การเคลื่อนที่และแรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI จึงมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่ามีความแตกต่างกัน โดยภาพรวมนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7E มีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ เพียเจต์ และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้ง 2 ทฤษฎีได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สืบค้นความรู้ด้วยตนเองใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของไอ เซนคราฟต์ (Eisenkraft 2003, อ้างถึงใน ลักษณ์ ศิริมาลา 2553) ที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7E โดยเริ่มจากการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน นักเรียนจะต้องเรียนรู้อะไรก่อนที่จะเรียนในเนื้อหาอื่น ๆ ทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและไม่เกิดแนวคิดที่ผิดพลาด ทำให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่ แล้วใช้กระบวนการสำรวจค้นหาเพื่อหาคำตอบ นอกจากนี้ ยังเน้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิค TAI ซึ่งเป็น การเรียนรู้แบบร่วมมือจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มได้ร่วมกันคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ซึ่งภายในกลุ่มจะมีการละความสามารถของนักเรียนทุกคน โดยคนที่เก่งหรือเข้าใจในเนื้อหาจะสามารถช่วยอธิบายให้ทุกคนเข้าใจได้ โดยมีการใช้ภาษาที่นักเรียนจะเข้าใจกันในวัยเดียวกัน สามารถร่วมกันเรียนรู้โดยไม่ต้องรอจากครูเพราะในบางครั้งครูอาจจะอธิบายให้นักเรียนที่เข้าใจได้ไม่ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สลาบิน (Slavin 1991, อ้างถึงใน วิชรา เล่าเรียนดี, 2547) กล่าวว่า วิธีสอนแบบร่วมมือกัน มุ่งเน้นการร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมระหว่างสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน และช่วยกันเรียนรู้ ซึ่งช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ และสอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 197) ที่กล่าวว่า เมื่อนักเรียนช่วยเหลือกันร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในกลุ่ม

ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น เข้าใจง่ายกว่าครูเพราะเพื่อนใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทางด้านสังคมในการอยู่ร่วมกันให้มีใจในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร พลพุดธา (2552) ซึ่งได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวงจรการเรียนรู้แบบ 7E ในรายวิชาฟิสิกส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวงจรการเรียนรู้แบบ 7E มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา เจะจันทรา (2557) ซึ่งได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เรื่องการวัดความยาว ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เรื่อง การวัดความยาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) โดยการนำหลักการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มาใช้ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนได้ โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน มีความรู้ความเข้าใจในการทำแบบฝึกหัดมากขึ้น ทำให้มองเห็นข้อบกพร่องหลายอย่างที่ควรจดจำ และการที่นักเรียนมองเห็นความก้าวหน้าเป็นระยะทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาฟิสิกส์พื้นฐานสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ได้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคล มีนักเรียนเก่งบางกลุ่มให้นักเรียนอ่อนลอกแบบฝึกหัด เป็นเพราะต้องนำคะแนนรายบุคคลมาคิดเป็นคะแนนกลุ่มจึงทำให้นักเรียนเก่งบางกลุ่มกลัวจะได้คะแนนน้อยจึงให้ลอกแบบฝึกหัด ซึ่งครูควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการทำงานกลุ่ม หากนักเรียนทำผิดกฎอาจจะมีการหักคะแนนรายกลุ่มได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับเทคนิคการสอน TAI ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียนบางคนที่ไม่ต้องการทำงานร่วมกับคนอื่น ขาดทักษะในการทำงาน อย่างเช่น ความคิดเห็นไม่ตรงกันหรือบางคนก็ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน ดังนั้นครูควรมีการพัฒนาแนวทางที่จะช่วยทำให้นักเรียนทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ขวัญใจ บุญฤทธิ์. (2535). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ TAI กับการสอนตามคู่มือครู สสวท. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **การจัดการเรียนรู้แนวใหม่**. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, อ้างถึงใน ลักษณะ ศิริมาลา.

(2553). ความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา).

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วนิดา เจะจันทรา. (2557). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เรื่อง การวัดความยาวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์**

ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษ

ศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนคณิตศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัชร เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ลักษณ์ ศิริมาลา. (2553). ความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7E. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(วิทยาศาสตร์ศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาพร พลพุดธา. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวงจรการเรียนรู้แบบ 7E
ในรายวิชาฟิสิกส์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรสิงห์ นีรชร, และ ศิลปะชัย บุรณพานิช. (2543). การเรียนการสอนฟิสิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Eisenkraft, Arthut. (2003). Expanding the 5E Model. *The Science Teacher*, 5(5), 57 - 59.
- Slavin, Robert E. (1991). Synthesis of Research on Cooperative Learning. *Educational Leadership*,
5(Novembe), 2804 – A, อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี. (2547). เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.